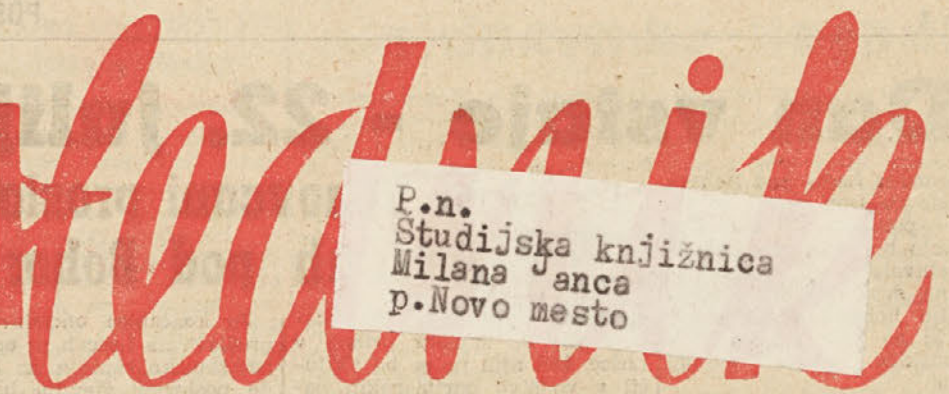

Urednik: ...
Kara: ...
FLRJ Krško ...
četletna 100 dinarjev ...

POSAVSKI

P.n. Studijska knjižnica
Milana Janca
p. Novo mesto

KRŠKO, dne 17. julija 1954

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNIH LJUDI OKRAJA KRŠKO

7 dni po svetu

TRZASKO VPRAŠANJE z vsemi svojimi zapletljivi in tegobami spet sil v ospredje. Prvzaprav je bil italijanski tisk, ki je dvignil okrog njega toliko prahu, in sicer prav v trenutku, ko je rimski, vlada načela najnovejši načrt za rešitev tržaškega problema, načrt, ki so ga po dolgih medsebojnih posvetovanjih med ZDA, Anglijo, Jugoslavijo in Italijo izdelali njih izvedenci.

Jugoslovska vlada je, če tudi izredno težko, nanj pristala. S tem je — kakor že neštetokrat doslej — pokazala resnično in globoko željo, da se o tem kamnu spitiške sporazume z južnim sosedom in nato upostavi normalne medsebojne odnose, ki veljajo po vsem svetu. Po sporazumu naj bi Jugoslavija z manjšimi spremembami meja obdržala cono »B«, Italija pa cono »A«. Ta rešitev naj bi bila sama začasna narave, dokler se ne bi italijansko-jugoslovskega odnosa; s tesnejšim vsestranskim sodelovanjem na vseh področjih temeljito popravili; tedaj bi nastopil čas dokončne rešitve tržaškega vprašanja. Jugoslavija tudi ne bo dobila svobodnega pristanišča v Trstu, temveč samo nekaj posebnih pravic medtem ko bi pravice manjšin na obeh straneh zajamčili s posebnimi določbami.

Toda rimski krogi se spet obotavljajo. Vladni predsednik Scelba in zunanji minister Piccioni sta pred nedavnim sicer dala ugodni izjavi, tako da bi človek pričakoval, da vlada ne bo imela kdo ve kako velikih pomislekov. Toda doslej se ni izjasnila, četudi je že minilo nekaj tednov. Zato pa so povsem v irendentističnem duhu odgovorili v tisku in radu. Irendentisti so že prej zagnali hrup, češ da cono »A« ni mogoče »žrtvovati!«. Na drugi strani; pa se tolažijo z izjavami, da bo italijanska vojska vendarle vkorakala v Trst in da bo Rim pozneje spet lahko načel vprašanje — cono »B«. Irendentistični krogi torej že vnaprej opozarjajo, kakšna naj bo politika »pomiritve« z našo državo in kakšna naj bo poznejša »dokončna rešitev«.

Jasno je, da zahteva naša javnost, posebno pa še Slovenci v Trstu, poštenih zagotovil, da Italija z njimi ne bo ravnala tako, kakor se je dogajalo v vseh 88 letih doslej. Trst mora dobiti posebno avtonomijo, kjer bodo zajamčene slovenski manjšini nacionalne, kulturne, gospodarske in politične pravice. Italijanska diplomacija je v svoji zgodovini že večkrat pokazala, da pomenijo podpisane pogodbe z drugimi državami zanjo le navaden kos popisane papirja, ki je namenjen tuji javnosti kot pesek v oči.

V Italiji o avtonomiji molče. Na drugi strani celo vladna glasila pišejo o tem, da bo Italija po sporazumu z Jugoslavijo dobila tudi prostor v balkanski zvezi, kjer naj bi prevzela vodilno vlogo. Sicer se onstran Jadrana kaj radi izgovarjajo, posebno v kočljivih vprašanjih, da tisk še ne pomeni uradnega stališča, toda že vrabci na streho vedo da se za takim ali podobnim pisanjem na Zahodu vedno skrivajo tudi uradne težnje in da torej predstavlja, če že ne v celoti, pa vsaj delno mnenje uradnih krogov.

V Rimu o kompromisni rešitvi še razpravljajo. Kakor koli se bodo odločili, je eno vendarle jasno, večje žrtve, kot jo je Jugoslavija na račun prijateljskih odnosov pripravljena dati sedaj ni bo več.

MENDESOV TEDEN — tako nekako bi lahko krstili teh nekaj dni, kajti prav prizadevanje (Nadaljevanje na 2. strani)

Živel 22. julij -

Dan vstaje slovenskega naroda!

Trinajst let je minilo, odkar je slovenski narod stopil na borbeno pot svoje nacionalne in socialne osvoboditve. Tako kratka se človeku zdi ta doba, vendar pa pomeni za slovenski narod veljkansko zgodovinsko prelomnico v vsej njegovi tisočletni zgodovini. Prav v tej življenjsko kratki dobi je s svojo lastno borbo postavil čvrste temelje svoji narodni suverenosti v okviru državotvorne skupnosti narodov Jugoslavije. Skozi stoletja tlačen v svojih narodnih pravicah, zaničevan in izkoriščen po tujih gospodarjih, si je v tej kratki dobi skupno z ostalimi narodi Jugoslavije izbojeval svobodo in neodvisnost.

Nj čudno, da se vsako leto ob tem veličastnem prazniku vedno znova vračamo v spominu nazaj v dobo naše ljudske vstaje, v dobo težke in s krvjo prepejene štiriletno borbe in skozi to borbo izvedene ljudske revolucije. Vračamo se zaradi tega, da ponovno osvetlimo vso veličino te velike in težke borbene poti, po kateri je slovenski narod prišel do svobode in neodvisnosti ter vsaj delne združitve s svojimi ostalimi slovenskimi brati. Spominjamo pa se teh dni tudi zaradi tega, da na primerih našega domovinskega patriotizma in brezštevilih primerov heroizma, s katerim je šlo naše slovensko ljudstvo v oboroženo vstajo proti fašističnemu okupatorju, iščemo zase in naše mlado pokolenje novih moči in spodbude za nadaljnje utrjevanje sadov narodnoosvobodilne borbe in ljudske revolucije.

Z napadom fašističnih sil na našo domovino pred trinajstimi leti se je začela ena najbolj strašnih dob v razvoju in obstoju slovenskega ljudstva. Zavojevalnim fašističnim silam, ki so že dolga leta pripravljale ta pohod, ni bilo zadosti, da si naš narod in zemljo podjarmijo, temveč so imele te sile za naše ljudstvo pripravljene načrte, ki jih vsa dotedanja zgodovina vojnih pohodov in osvajanj ni poznala, da z množičnim ubijanjem in preseljenjem uničijo slovensko ljudstvo in tako postanejo gospodarji naših zemeljskih bogastev in prirodnih lepot. Ne njihovem usmiljenju, ampak našemu borbenemu odporu in vztrajnosti se imamo zahvaliti,

Duhovniki člani CMD krškega okraja so svečano proslavili Dan vstaje

Pred dnevi so priredili duhovniki, člani CMD, iz krškega okraja interno proslavo narodnega praznika Dneva vstaje. Proslava se je vršila v mali dvorani Partizana v Krškem.

Referat o pomenu 22. julija je imel g. Vinko Toš, župnik iz Velike Doline. Zapela so tudi nekaj pesmi.

Po svečanem delu zborovanja so nadaljevali z delovnim programom.

Poročilo o dosedanem delu društva je podal župni upravitelj v Kostanjevici France Lokar. Prisotni so dali pohvalo dosedanemu Pokrajinskemu odboru ter izvolili nov odbor, v katerega so bili izvoljeni v glavnem dosedanji odborniki društva.

da se njihovi načrti niso uresničili.

Sveže in neizčrpane so udarile fašistične horde na naše neoboroženo ljudstvo. Vse tisto, kar bi se moralo tem silam postaviti v bran, je odpovedalo. Odpovedalo je državno vodstvo, odpovedala je armada, razblinile so se vse legalne politične stranke. Ne samo da so »modri« državni krmarji zapustili svoje ljudstvo, pobegnili v inozemstvo in se poskrili ter ljudstvo pustili na milost in nemilost brezsrčnemu tujcu — ampak se je en del bivših politikov in zahrbtnih računarjev znašel v objemu in tesni povezavi z okupatorjem. Kazali so slovenske rodoljube okupatorju-tujcu, da jih je lahko pošiljal v taborišča smrti, jih pobijal in požgal njih domove. Za umazano ceno — z okupatorjem prirejanih pojedin in srednjeveških orgij, so prodajali svoje rodne brate. Da, taka je bila resnica tistih dni.

In vendar v teh usodnih dneh slovensko ljudstvo ni ostalo samo. Ob tej težki uri je nad njegovo usodo bedela strnjena in prekaljena Komunistična partija, ki se je skozi desetletja pripravljala na odločen odpor proti silam tuje in domače reakcije. Zavedajoč se svojega zgodovinskega poslanstva je o pravem času znala vse pozitivne sile vključiti v Osvobodilno fronto, ki je predstavljala politično in organizacijsko osnovo za oboroženo vstajo slovenskega naroda. Pod praporom Osvobodilne fronte so se zbirali politični delavci in partizanski borci, ki so začeli organizirano borbo proti okupatorju, od začetka v skupinah in četah, pozneje pa v brigadah in divizijah, vse do tedaj, ko so se partizanske enote prerasle v mogočno Jugoslovskega armado, ki je dobojevala končno in odločilno zmago nad okupatorjem in domačimi izdajalci.

Dosledni načelom ljudske revolucije smo po osvoboditvi krenili na pot demokratične državne ureditve vseh jugoslovskega naroda v okviru zvezne republike Jugoslavije. Zavedali smo se, da bo naša nova Jugoslavija trdna na znotraj in močna na zunanje, ako bo vsakemu narodu zagotovljena enakovrnost v političnem, gospodarskem in kulturnem razvoju. Trdno stoječ na osnovi politične in gospodarske enotnosti smo v letih po osvoboditvi pričeli graditi lastno gospodarstvo, upoštevač dejstvo, da je preobrazba naše gospodarske in kulturne zaostalosti mogoča samo z izgradnjo težke industrije in industrializacije naše države nasploh. Pri vsem dosedanem razvoju in ustvarjanju smo zasledovali skupne interese ogromne večine naših delovnih ljudi, da čimbolj razvijemo in dvignemo proizvodnjo in s tem nudimo zaposlitev in kruh svojemu ljudstvu v lastni domovini.

Če se ob tem slovenskem prazniku ozremo na prehojeno pot, vidimo, da je moralo naše državno vodstvo in vse ljudstvo vložiti ogromno naporov, da smo prebrdili vse težave, ki so nas ovirale na tej zmagovalni poti. Izbojevati je bilo treba zmago nad okupatorjem, premagati težave pri obnovi požgane in porušene domovine, začeti je bilo treba skoro

iz nič, graditi industrijo itd. Pri vsem tem pa je bilo treba premagati vplive zunanjih in notranjih sovražnikov. Nikdar ne bomo mogli pozabiti, da smo od tistih, od katerih smo pričakovali največ pomoči, prejeli skozi vrsto let le udarce in zapostavljanje na vsakem koraku. K prvim so se pridružili še drugi. Pohlepni Italijanom so se pričele ponovno vzbujati skomine po naši zemlji. Načeli so vprašanje Trsta in ostalih delov naše Primorske. Zopet je bilo treba zbrana in enotnega nastopa našega ljudstva, da so Italijani položili svoj volčji glad, zavrnili pa začeli resneje presojati kočljivo polje.

V teh prehojenih letih borbe in težav smo našli moč in sposobnost, da smo nenehno urejali in utrjevali oblike socialistične demokracije v vsem našem gospodarstvu in organih državne oblasti. Nismo šli po poti državne birokracije in privilegiranih, ampak smo šli v borbo proti lastni birokraciji, v borbo za resnično ljudsko oblast v vsem gospodarskem in družbenem upravljanju. Zbori volivcev, zbori prvzvajalcev v državni oblasti ter delavski sveti in upravni odbori v gospodarskih organizacijah so veran prikaz naše pravilne poti v socializem.

Ves naš razvoj v teh trinajstih letih, vsi napor in uspehi slovenskega naroda in vseh jugoslovskega naroda so vezani na ime našega velikega državnika in ljudskega voditelja tov. Tita. Kdo drug kot samo Tito je bil sposoben, da je povezal v najtežjih trenutkih vse jugoslovske narode v eno mogočno neuklonljivo silo, ki (Nadaljevanje na 2. strani)

OKRAJNI LIUDSKI ODBOR KRŠKO

čestita vsem državljanom v okraju in delovnemu ljudstvu Slovenije k narodnemu prazniku Dnevu vstaje.

K Dnevu vstaje slovenskega ljudstva — 22. juliju čestitajo svojim članom in preko njih vsemu ljudstvu krškega okraja in Ljudske republike Slovenije:

- OKRAJNI KOMITE ZKS
- OKRAJNI ODBOR SZDL
- OKRAJNI SINDIKALNI SVET
- OKRAJNI KOMITE LMS
- OKRAJNI ODBOR ZB NOV, VVI IN ZDRUŽENJA REZERVNIH OFICIRJEV ZA OKRAJ KRŠKO

Cestitkam se pridružuje tudi Okrajni zavod za socialno zavarovanje Krško.

Živahne priprave za proslavo narodnega praznika Dneva vstaje

Okrog 5000 ljudi se bo udeležilo republiške proslave v Črnomlju

V zadnjih dneh po vsem okraju hitijo s pripravami proslavo narodnega praznika Dneva vstaje.

Skoraj v slehernem občinskem centru, pa tudi v večjih vaseh se bodo na predvečer vršile svečane akademije s primernimi sporedi. Po urhovih bodo zagoreli kresovi, od vasi do vasi pa se bodo, kot nekoč med vojno, pomikale partizanske patrulje ter spotoma obiskovale partizanske družine. Občinski ljudski odbori se bodo sešli na slavnostne seje, organizacije in društva pa pripravljajo ponekod tudi ljudsko veselje.

V Krškem bo v sredo zvečer v domu Partizana svečana akademija. Na sporedu je himna, slavnostni govor, recitacije, partizanske in narodne pesmi ter narodni plesi. Sodelovali bodo Društvo Partizan, orkester, videmski oktet in garnizon JLA v Krškem. Pozno zvečer bodo začeli tudi štiri kresove na bližnjih vrhovih. Na dan 22. julija zjutraj bo budnica in prihod partizanskih patrolj, ki bodo odšle nato na vlak za Črnomelj.

V Brežicah pripravljajo slavnostno akademijo občinski odbor SZDL, ki bo na predvečer narodnega praznika na vrtu Doma JLA v Brežicah. Spored bo zelo bogat. Poleg himne, govora, recitacije in pesmi bo priredila kapelska

godba tudi koncert in po koncertu bodo imeli ljudsko rajanje.

Poleg priprav za lokalne proslave, ki se vršijo skoraj po vseh občinah, se zbirajo te dni tudi prijave za odhod na republiško proslavo narodnega praznika Dneva vstaje, ki bo 22. julija v Črnomlju, kjer se je pred desetimi leti vršila tudi prva zasedanje SNOSA. Po sedanjih aktivnostih sodeč se bo republiške proslave v Beli krajini udeležilo iz krškega okraja okoli 5.000 ljudi. Organizacijo odhoda so prevzeli posebni štabi, sestavljeni iz predstavnikov množičnih organizacij in društev.

Udeležence iz krškega okraja bo odpeljal posebni vlak, ki bo krenil z dobovske postaje dne 22. julija med četrto in peto uro zjutraj ter se bo ustavljal na vseh postajah skozi krški okraj do Pijavice. Isti vlak se bo vrnil zvečer pred polnočjo v Dobovo, kjer bodo udeleženci lahko izstopali na vseh postajah. Vozilo bo tudi več avtobusov, kamionov in drugih podobnih vozil. Verjetno bo moralo voziti tudi več posebnih vlakov (odvisno od števila prijav) ter bodo občinski štabi pravočasno obveščeni za vozni red.

Bela krajina se že dalj časa pripravljala na to veliko svečanost. V nedeljo so se pričele razne pri-

reditve. Ob desetih dopoldne je odkril spominsko ploščo na Planini (bivši partizanski bolnici) Svet za zdravstvo in socialno politiko LRS. Isti dan je bila tudi otopritev Planinskega doma na Mirni gori s kulturnim sporedom in ljudskim veseljem. Danes zvečer, ob 18. uri, bo odkril spominsko ploščo v Črnomlju Radlo Ljubljana, ki bo nato ob 20. uri priredil svečano radijsko oddajo iz Črnomlja.

Spominske plošče bodo te dni odkrili v Beli krajini tudi Glavni odbor ZB, CK LMS, Glavni odbor RK Slovenije, Znanstveni inštitut, Zveza prosvetnih delavcev. Državni sekretariat za notranje zadeve LRS, javno tožilstvo Slovenije, Državni sekretariat za gospodarstvo LRS, TANJUG, Narodna banka, Državni sekretariat za pravosodje, Društvo novinarjev Slovenije, Letalska zveza itd. Vseprosvod bodo ob tej priložnosti tudi kulturni sporedi.

Dne 22. julija bo v Črnomlju ob 5. uri zjutraj budnica združenih godb, ob 8. uri odkritje spominske plošče. Letalske zveze Slovenije v Črnomlju pri postaji, ob 8. uri odkritje spominske plošče »Leka« v Črnomlju, ob 9. uri slavnostna seja Ljudske skupščine LRS, ob 10. uri glavno zborovanje v Črnomlju. Po zborovanju pa bo ljudsko veselje.

BELA KRAJINA

vabi vse borce, aktiviste in njihove sojce ter vse delovne ljudi Slovenije na republiško proslavo DNEVA VSTAJE, ki bo dne 22. julija v Črnomlju

Dan vstaje - 22. julij

bodo Senovčani proslavili v Loščah pod Bohorjem

Partizanske Lošče pod Bohorjem bodo za Dan vstaje — 22. julij — ponovno oživele. Kot vsako leto bo tudi letos senovško prebivalstvo množično pohodilo na svoj državni praznik v okrilje bohorskih planin, v kraje, ki so tesno povezani z zgodovinskimi bojem našega ljudstva.

Senovška organizacija ZB se z ostalimi množičnimi organizacijami že pridno pripravljajo za čim dostojnejšo proslavo letošnjega dne vstaje. Ze nekaj dni sem se ureja cvetlični park pred spomenikom žrtv NOB, s čimer tudi Senovo dobiva vse lepšo zunanost. Do prazničnega dne bo ta kraj čim bolj urejen, tako da se bodo Senovčani tudi v tem pogledu primerno oddolžili spominu na padle žrtve in partizanske junake.

Proslava 22. julija se bo pričela z budnico, s katero bo domača godba na pihalu oznanila praznični dan. Ob 7. uri zjutraj se nato predvideva zbor Senovčanov pred spomenikom, kjer bo kratka žalna komemoracija, s svečanim govorom in nastop domačih pevcev in godbe. Po končani žalni svečanosti bodo Senovčani krenili z godbo na čelu proti Loščam.

Tudi v Loščah se namerava privediti krajša svečanost pred spominsko ploščo, kjer bo tudi nekako okoli 11. ure slavnostni sprejem partizanskih patrol, ki bodo prihajale na Lošče iz treh smeri. Patrole, ki bodo spetoma obiskale važnejše partizanske vasi in posamezne družine, se bodo pomikale iz Senovega v dveh smereh, in to preko Reštanja-Zakova in Plešivce in preko Dovškega-Brezja in Jablanice v skupni smeri Lošč. Verjetno se bo tema patrolama priključila še patrola iz Brestanice, ki na bi se kretala preko Prasadola, Mršvih Lošč in Stranja, tako da bi prišla na cilj skupaj s senovškimi patrolami.

Senovške organizacije, predvsem SZDL, Svoboda, Partizan, UROJ, Predvojaška vzgoja in Društvo prijateljev mladine so povabljeni, da čim tesneje sodelujejo z organizacijo Zveze borcev v izvedbi slavnostnega programa kakor tudi v agitaciji za množični pohod na Lošče. Upati je, da bo letošnja počastitev dneva vstaje na Senovem res veličastna.

Ta dan bo v partizanske Lošče poleg številnih borcev, ki so s spomini tesno vezani na te kraje, pohodilo tudi ostalo delovno ljudstvo iz Senovega. Tudi šolska mladina, ki ni odšla na počitnice, bo ta dan pod nadzorstvom svojih vzgojiteljev obiskala partizanske kraje pod Bohorjem, kar bo tudi zanjo pomemben dan in praznik.

Rezervni oficirji člani UROJ nameravajo ta dan izkoristiti v

ZIVEL 22. JULIJ!

(Nadaljevanje s 1. strani)

se je vedno in povsod znala postaviti v bran za svoje interese in interese vsega demokratičnega sveta. V našem Titu imamo voditelja, ki ga cenj in spoštuje ne samo naše ljudstvo, ampak vse demokratične in miroljubne sile v svetu. To nam potrjujejo državniške zveze in številne trgovinske pogodbe z ostalimi državami v svetu, posebno pa balkanska zveza med Jugoslavijo, Turčijo in Grčijo. Ta balkanska zveza ima jasno opredeljen smoter, brani politično in gospodarsko neodvisnost proti vsem imperialističnim težnjam in napadom od katerekoli strani.

Veličastno praznovanje 22. julija — dneva borbenih manifestacij oborožene vstaje slovenskega naroda, nas spominja na vse znane in neznane junake, ki so dali svoja življenja za novo Jugoslavijo. Od vstaje pa do osvoboditve je nešteto borcev prelilo svojo srčno kri za osvoboditev naše domovine. Njih grobovi so raztreseni po gozdovih in livadah, ob cestah in železniških progah — povsod tam, koder je tekla borba za našo veliko stvar — svobodo! Zato bodi ta praznik manifestacija ljubezni in hvaležnosti vsega našega ljudstva do partizanskih borcev, ki so v veliki domovinski vojni s toliko naporom skovali temelje za boljše in srečnejše življenje slovenskega naroda in vseh jugoslovanskih narodov v FLRJ.

Naj živi 22. julij!

Večna slava padlim žrtvam za našo svobodo in socialno osvoboditev!

Naj živi ljudska republika Slovenija in nezrušljivemu bratstvu in enotnosti jugoslovanskih narodov!

Naj živi nova socialistična Jugoslavija in naš vrhovni voditelj tovariš TITO!

praktični; topografski vaji, katere cilj bo skupen prihod v Lošče. Del njih pa se bo vključil v vodstvo partizanskih patrol.

Vse organizacije, posebno pa še ZB, bo preko letakov in povabil v teh dneh obvestila senovško prebivalstvo o množičnem pohodu na Lošče, tako da bo na Dan vstaje v Loščah resnični partizanski praznik.

Komisija za obnovo Izvršnega sveta LRS se je mudila v krškem okraju

Pred nedavnim se je izvršil popis potreb za dokončno obnovo med vojno porušeni hiš in gospodarskih poslopj v krškem okraju. Popis je zajel tiste, ki si še sploh niso nič obnovili, kakor tudi one, ki jim za dokončno obnovo primanjkuje le še nekaj sredstev.

Seznam vseh družin, ki rabijo pomoč, je bil poslan Izvršnemu svetu Ljudske skupščine LRS, le-ta pa je poslal v ponedeljek, 5. t. m., svojo komisijo z nalogo, da pregleda stanje obnove v okraju, da bi na osnovi tega lahko določil vsoto, ki naj bi jo dobil naš okraj.

Komisija se je mudila v občinah: Tržišče, Senovo, Dobova, Podbočje, Kostanjevica in Leskovec. Razgovarjala se je s predstavniki občin, ljudskih odborov in predstavniki političnih organizacij. Ugotovila je, da so potrebe po obnovi dokaj velike, da so pa bile nekatere družine sicer res prizadete, ki so si pa že do sedaj z lastnimi ali z družbenimi sredstvi toliko obnovi-

7 dni po svetu

(Nadaljevanje s 1. strani)

nja francoskega vladnega predstavnika, da doseže pomiritev v Indokini, predstavljajo te dni št. 1 mednarodnega zanimanja. Francoski državnik se je te dni sestal z ameriškim zunanjim ministrom v Parizu; povabil ga je bil le-sem, da bi razčistila nekatere nejasnosti glede Indokine. In imel je sijajen uspeh. Američani so se dali omečiti. Medtem ko so še pred dnevi trdili, da se v Zenevo ne vrnejo več in da so tam svoje opravili, je Bela hiša po sestanku v Parizu objavila, da se bo načelnik ameriške delegacije v petek vrnil v Zenevo in se udeleževal razprave devetih delegacij o Indokini.

Uradno poročilo iz Pariza sicer trdi, da se ZDA po izjavi Dullesa ne čutijo kot prizadeto stranko v Indokini in da bodo tako stališče ohranile tudi za bodoče. Toda že dejstvo, da bo pri razpravah v zaključni fazi ženevskih razgovorov navzoč tudi ameriški predstavnik, vlija nove nad, da bo Mendès-France dosegel svoj cilj. Sicer bo moral, kakor je že večkrat obljubil — odstopiti... Tedaj bi bila vsa njegova prizadevanja zaman.

NEMSKA SUVERENOST je vprašanje, ki ga te dni postavljajo na drugo mesto. Po poročilih iz Pariza je posebna anglo-ameriška komisija izvedencev pred dnevi izdelala načrt, po katerem bodo v duhu tako imenovanih bonnskih in pariških razgovorov dali Zahodni Nemčiji popolno suverenost. Pri tem so postavili celo datum, in sicer 15. avgust. Če do tedaj Italija in Francija ne bosta potrdili v skupščini svojega pristopa v EOS (zahodnoevropsko obrambno skupnost), kjer naj bi sodelovala z določenimi enotami tudi Nemčija, bo le-ta dobila popolno samostojnost, in s tem seve tudi izven te organizacije pravico, da prične graditi svoje lastne oborožene sile.

Francija ima izredno slabe izkušnje z nemškimi militarizmom in čuti, da bi taka rešitev lahko pomenila novo nevarnost. V EOS bi nemške sile bile pod stalnim nadzorstvom skupne države, tu pa bi se, če bi hotela kreniti po poti militarizma, znala ogniti vsakršnemu nadzorstvu. Toda Mendès-France se še ni posrečilo najti kompromisno rešitev med poslanci-pristaši EOS in njenimi nasprotniki. Razen tega je rešitev indokitajskega vprašanja postavil kot najvažnejšo nalogo, ki odtehta vse ostale. Vprašanje je, če se bo v tako kratkem času lahko obdržal hkrati na dveh, za Francijo in pa za svet tako težkih in odgovornih frontah.

Po končanem oficialnem delu proslave na Loščah se bo začelo partizansko rajanje, za kar bodo poskrbeli številni harmonikarji in predvsem domača godba na pihala. Za hrano in piščalce pa se bodo pobrigali organizatorji.

Pričakujemo, da bo letošnja proslava v Loščah ena od najmnožičnejših po osvoboditvi, če ne bo motilo vreme.

le, da dograditev za njih ne predstavlja večjega problema.

Po tem kriteriju bodo imeli prednost do kredita za obnovo tisti, ki še sploh nimajo hiš ali pa imajo morda le eno sobico za številno družino.

Glede na stanje obnove v okraju in sredstva, s katerimi razpolaga Izvršni svet (za obnovo), se predvideva, da bo dobil krški okraj okrog 30 milijonov dinarjev. To bo hkrati tudi zadnji kredit za obnovo s strani republike, potem pa bo skrb za dokončno obnovo prenešana na okrajne ljudske odbore.

Iz zgodovinskih dni priprave za oboroženo vstajo slovenskega ljudstva v Posavju:

Konferenca posavskih komunistov v Penku

5. 5. 1941

Petega maja 1941 se je vršila v Penku med Rožnim in Brestanico I. konferenca vseh komunistov Posavja. Važni sklepi, prineseni na tej konferenci, so pripomogli še k uspešnejšemu razvoju splošne vstaje slovenskega ljudstva v tem delu naše domovine. Eden redkih, preživelih udeležencev te konference, danes ljudski poslanec zvezne skupščine, prvoborec tov. Karlo Sterban rad pripoveduje o teh dogodkih:

V srcu slehernega poštenega pripadnika naše socialistične domovine živi spomin na slavne dni naše narodnoosvobodilne borbe kot neugasel plamen, ki zdaj rahleje, zdaj močneje vzplami in osvetli dogodke iz bližnje preteklosti. Ob približevanju usakoletnega praznovanja dneva vstaje pa ta plamen še močneje vzplami. Obnovljeni iz pozabe prvotni spomini na dan. Star borec se v krogu svojih tovarišev spominja težkih, pa tudi veselih dni, pripoveduje o illegalnem delu, o času neprestanih zasledovanj, mučenj, zaporov, o pripravah za ljudsko vstajo. Illegalce se spominja težkih pogovorov dela v predvojni dneh in v času priprav za oborožen udar. Izseljenec zopet razmišlja o minulih dneh sovražnikovega terorja. Vsak po svoje, skromno, brez olepševanj, osvetljuje dogodke iz slavne preteklosti.

Tako spomini na te dni ne pridejo v pozabo.

Stran za stranjo, list za listom se bogati zgodovina revolucionarnega boja, boja za osvoboditve slovenskega ljudstva, poznim rodovom v putih in spomin. Poleg pisane besede živi spomin na te dni, izražen v neštelih spomenikih, ki jih je ljudstvo zgradilo v slavo spominu na padle borce in zgodovinske dogodke. Dragocenji marmor ali skromno izklesan kamen z imeni padlih junakov in datumi bojev, vse to je, pa naj si bo še tako skromno, izraz globoke ljubezni našega ljudstva do padlih herojev. Iz te globoke ljubezni veje čvrsta želja slovenskega ljudstva, da teh spominov nikdar ne zasenči čas pozabe.

In čas teh spominov ne bo izbrisl. Oni žive v ljudski govorici, v pisani besedi in pesmi, ki se razlega širom po domovini. Številni padli junaki, hrabri borci osvobodilnega boja, so dobili trajen spomenik v tisočerihih pesmih, ki so postale že narodne. Ostale bodo v ljudstvu, ded jih bo izročil vnuku, ostale bodo v okrilju listega ljudstva, ki se je bojevalo tudi za to, da jih sme zopet svobodno prepevati, v svobodni socialistični domovini. Živi spomini na te dni pa so še danes živeči borci, ki o slavni dneh priprav za vstajo in o težkem revolucionarnem boju vedo marsikaj, kar je sicer že bilo obelodanjeno, vendar v usakem pomenku z njimi najde-

S plenuma Okrajnega sindikalnega sveta Krško

Tudi v krškem okraju so sindikati sklenili, da bodo delali v smislu zaključkov in predlogov plenuma ZO SZDL!

Preteklo nedeljo se je sestal plenum Okrajnega sindikalnega sveta Krško, ki je razpravljalo o vlogi in mestu naših sindikatov v nadaljnjem boju pri izgradnji socializma v naši deželi. Plenum je razpravljalo o zaključkih in predlogih, ki jih je nakazal plenum Zveznega odbora SZDL dne 9. junija letos v Beogradu, nadalje plenum Centralnega sveta Zveze sindikatov Jugoslavije dne 13. junija letos in plenum Republiškega sveta Zveze sindikatov za Slovenijo dne 27. junija letos. Vsi plenumi Zveze sindikatov so v celoti osvojili zaključke in predloge plenuma ZO SZDL Jugoslavije, ki je jasno nakazal naloge naših sindikatov v dobi delavskega samoupravljanja in ki je v močnem razvoju v naši socialistični Jugoslaviji.

Tudi naš plenum je ugotovil, da so tudi v našem okraju organi delavskega upravljanja napravili velik korak naprej, da se zavedajo svojih odgovornih nalog do delavskega razreda in do družbe sploh.

Ugotovil je tudi, da so še v nekaterih podjetjih taki delavski sveti in upravni odbori, ki vidijo le sami sebe in svoje podjetje, da jim je pa zelo malo mar, koliko bodo prispevali družbi in skušajo to družbo oškodovati. Takšno delovanje

teh organov je naš plenum ostro obsodil in sklenil, da se bodo naše sindikalne organizacije v bodoče takim pojavom ostro postavile po robu.

Kot ostali plenumi je tudi naš precej razpravljalo o sedanjem plačilnem sistemu v gospodarskih organizacijah, ki ga bo treba zaradi nekaterih slabosti v njem spremeniti. Ugotovljeno je namreč, da instrumenti sedanjega plačilnega sistema ne ustrezajo, ker destimulativno vplivajo na proizvodnjo, proizvajalcev ne izpodbujajo k višji storilnosti dela, ker se zaradi sistema povprečja plač ne morejo pravilno nagraditi tisti, ki se res trudijo pri svojem delu. Zato bo treba tudi sistem nagrajevanja prepustiti v bodoče kolektivno samim, ker bo kolektiv sam najbolje vedel in pravilno ocenil delo posameznika in ga po njegovem prizadevanju temu primerno tudi nagradil.

Plenum je ostro obsodil teorijo enakosti, enakih plač in enakih želocev, katero širijo nekateri delavci, ki pravijo, da bi morali imeti vsi enake plače, ker da imajo tudi vsi enake želoce. To so predvsem tisti ljudje, ki nečeje razumeti, da če bi imeli vsi enake plače, bi ne mogli graditi socializma (ki je odvisen od visoko razvite

proizvodnje; ta je pa zopet odvisna od čimvečjega števila strokovno dobro izvežbanega kadra), ker bi se ne hotel nobeden truditi za dvig strokovne izobrazbe. To bi pa pomenilo proizvodnjo zmanjšati namesto dvigniti. Zato bo treba v novem sistemu nagrajevanja lestvico povprečja plač med nekvificiranimi in kvalificiranimi odnosno visoko kvalificiranimi delavci še bolj strmo dvigniti, če hočemo, da bo vsakega našega delavca izpodbujala k doseganju višje strokovnosti, višje storilnosti dela in s tem tudi k višji plači. Zavedati se namreč moramo, da nam bo samo višja storilnost dela, kot je sedaj v naši državi (če primerjamo našo proizvodnjo s proizvodnjo nekaterih industrijsko visoko razvitih držav) omogočila tudi višje zasluzke.

Se o marsičem smo se pogovorili, osvojili zaključke in predloge plenuma ZO SZDL, ki ter sklenili, da bomo kot člani plenuma te zaključke in predloge izvajali po svojih sindikalnih podružnicah v življenju. Naši sindikati morajo biti pobudniki in nosilci iniciative za dvig proizvodnje, delovne discipline, dobre organiziranosti dela in gospodarjenja, ker le to so elementi izgradnje socializma, katerega si vsi tako želimo.

si natančneje ogledal kraj, kjer se bo vršila konferenca. Mesto je bilo dovolj prikrto sovražniku, ahi tako, da je dovoljevalo preglednost od okolice, če bi ta postala sumljiva. Tudi Sava je na tem mestu mirneje usmerjala svoj tok, kot da ne želi z bučanjem svojih valov motiti delo konference.

Neopazno, iz vseh smeri so prihajali tovariši. Ni še nastopila napovedana ura in že smo bili skoraj vsi na mestu: iz Vidmar-Krškega, Sevnice, Brežic, Dobove, Senovega, Brestanice in drugod, iz najoddaljenjših krajev Posavja. Udeleženci so posedli po travi ter si polglasno izmenjali mišl, pripovedovali o preteklih dogodkih ter pričakovali začetek konference. Poleg mene so bili tovariši s terena Senovo-Brestanica: Tratar, Jerič, Pepi Omerzu, Zidarič in Franci Sinkovič, malo dalje Hlebčeva, Hlak, Salmič in drugi. Tudi učiteljica Kovačeva je prišla. Skoro nihče ni izostal.

Tovariš Slander je otvoril konferenco. Polagoma, razločno in vsakomur doumljivo je načel politično situacijo v svetu, a posebej še pri nas na Slovenskem in ostalih krajih domovine, ki so se znašli po razsulu stare države v krepkih okupacije. Kakšnih trideset udeležencev konference je pazljivo sledilo vsaki njegovi izgovorjeni besedi. Vsakomur je bilo jasno, da je v besedah Slavka Slandra izraženo vse eno, o čemer je CK razmišljala že davno in o čemer je končno prinesel svoje odločilne sklepe.

Podrobno je poročal o ustanovitvi Osvobodilne fronte slovenskega ljudstva, o čedalje večjem razmahu osebovobidnega gibanja že od aprila dalje v posameznih delih naše domovine, o odporu proti okupatorju, ki se javlja že na useh koncih, o zbiranju orožja, hrane in obleke ter znanosti bližajoči se začetek splošne vseljudske vstaje slovenskega naroda.

Bližajoči se dnevi oborožene boja so zahtevali, da se po direktivi CK ustanovijo vojni komiteji, ki bodo vodili oborožene akcije ljudstva na posameznih področjih, a na terenu je nujno, da se prične z organizacijo bojnih trojk, ki bodo delovale s posebno določenimi nalogami.

Osem tem in še o mnogem je govoril tedaj Slavko Slander.

Vse te sklepe in direktive, prinesene po tov. Slandru, so na tej konferenci udeleženci, enodušno sprejeli. Konferenca komunistov »Posavskega okrožja« je vse te sklepe sprejela z zadovoljstvom, da jih v bodoče izvajajo tako, kot jih nekatera ostala okrožja že izvajajo. Se je bilo besed o tem in onem, ki so se nanašale na ljudsko vstajo. Udeleženci so si medsebojno izmenjavali dotodanje izkušnje, svetovali si v posameznih vprašanjih, a tov. Slander je prenesel nanje nekatere izkušnje z ostalih področij.

Dan se je že nagibal, ko so udeleženci začeli polagoma zapuškati zborišče. Še kratak stisk rok ali dviganje pesti v pozdrav in posavski komunisti so se razšli, neopazno kot so tudi prišli na konferenco.

Slavko Slander je odhajal med zadnjimi. Pri slovesu sva si še (Nadaljevanje na 3. strani)

partizanom. Ni se tudi kazalo preveč izpostavljeni sovražniku — okupatorju in njegovim trabantom, ki so že čedalje bolj občutili delovanje komunistov, in odpor, ki je naraščal proti njim. Do noči sem obvestil tovariše, nato pa legel k počitku, kajti sledeči dan je predstavljal zame kot za vse ostale komuniste Posavja, važen zgodovinski dogodek — ta dan pa treba, da bom zgodaj na nogah in čil.

Neverjetno lep, sončen, skoraj poletni dan — četudi se je šele pričel majnik — me je vzdramil na noge. Ko sem jo mahnil na dogovorjeno mesto sestanka s tov. Slandrom, sem splošno občudoval prirodu, ki je bila to leto že vsa odeta v zelenje. Opojen duh cvetja je naznanjal, da se bo pomlad kmalu poslovala. Bilo je, kot da pomlad z vso svojo veličino hoče opozoriti prebujajoče slovensko ljudstvo, ki je že stiskalo svojo pest, da je čas, da udari...

Na stezi, streljaj od mlina, tik ob potoku, me je čakal tov. Slander. Krenila sva vzdolž potoka v smeri proti Brestanici. Splošno sva govorila o bližnjih pripravah, o delu, ki nas čaka, o problemih, usmeritvi akcij in podobno. Ze iz prejšnjih najinih pogovorov, saj sem ga že dal časa poznal, sem ugotovil, da tega nenavadnega človeka krasi vse bogastvo revolucionarnih izkušenj, združeno z nenehnim odporom v boju za svobodo in pravice delovnega ljudstva.

Pred prihodom na glavno cesto, ki zavije v trg Brestanico, sva si zataknila v gumbnice rdeč cvet — znak, po katerem se bova spoznala z ostalimi udeleženci konference.

Na ovinku naju je prehitel nemški policist na motociklu. Srepa je gledal predse, niti ozri se ni na taju, ki sva se že polagoma spuščala s ceste v smeri broda na Savi. »Za začetek kar dobro, sem si dejal, niti povohal naju ni, četudi bi mu najin rdeč cvet v gumbnici verjetno zadel, če bi ga opazil.«

Nekaj korakov od broda je iznenada zrasel pred nama tovariš Hlebec, ki je propuščal tovariše na dogovorjeno mesto. Veselo nama je pomežiknil, kar je pomenilo, da se zaveda svojega strážarskega poklica. Tik ob Savi sva krenila nazgor. Na nekaterih mestih sva se še strmo spustila k pljuskojoči savski vodi, nato pa spet položneje zagazila v travo, nenehoma obkrožena od gostega grmičevja, ki je prikrivalo najino pot pred sovražnimi očmi. Ko sva stopila na jasno, obraslo v mehko travno preprogo, sva že opazila skupnjo pred nama prispelih tovarišev, ki so naju veselo obkrožili. Pozdravili smo se, nato pa sem

O poplavah v krškem okraju

Kot je že znano, je v noči od 4. na 5. junij zajelo silno neurje tudi krški okraj. Potrebno je, da podamo kratko analizo vseh teh dogajanj kot tudi škodo, ki je nastala na podlagi tega. Ta škoda se danes ne more biti v nekaterih pogledih realno ocenjena in šele temeljita obnova in še temeljita obnova, ki bi trajala predvsem pri regulacijskih delih potokov več let, nam bo dala pravo sliko škode.

V juniju so se začele izdatne padavine že takoj s prvim dnem v mesecu. Na ta način je bila zemlja dne 4. junija ko je prišlo do katastrofe, že dobro namočena. Posamezne padavinske postaje so beležile 5. junija zjutraj ob sedmi uri sledečo višino padavin:

Padavinska postaja:	višina:
Sevnica:	66,3 mm
Krško:	140,2 "
Novo mesto:	43,6 "
Catež:	92,6 "
Krška vas:	94,9 "
Planina pri Sevnici:	134,5 "
Rogaška Slatina:	0,7 "
Črnomelj:	31,5 "
Ljubljana:	45,4 "
Podšreda:	58,5 "
Brege:	86,9 "
Brežice:	90,5 "
Podčetrtek:	61,5 "
Celje:	102,8 "
Dobrna:	150,2 "
Ljubno (Sav. dol.):	106,0 "

Na omenjeni tabeli vidimo, da je bilo te deževje najmočnejše v okraju Krško, v okolici samega mesta Krško. Kraji z najjačjim padavinami v tem času pa so: Dobrna, Krško, Planina pri Sevnici, Ljubno v Sav. dolini in Celje.

Prvi večji padavinski val je zajel prizadeto območje dne 4. junija od 18. do 19. ure, drugi val pa je prišel po 22. uri omenjenega dne.

Na podlagi poročila Hidrometeorološke uprave LRS povzemamo tudi, da so bile padavine v noči od 4.—5. junija t. l. znatno manjše kot so bile dosežene v razdobju 1925 do 1940. leta, razen Dobrne in Krškega. Če pa jih primerjamo s Kostanjevico, ki je imela dne 2. 8. 1937 201,2 mm padavin, pa vidimo da jih je Krško v tem

času doseglo malo manj kot 75 odst. Iz tega se da sklepati, da moramo biti pripravljeni na slične poplave, četudi ne vemo, kje bodo nastopile in v kakšnem obsegu.

Sava v Radečah je imela dne 5. junija t. l. ob 8. uri vodostaj 452 cm, pretok vode pa je znašal 1592 m³ na sekundo. Na ta način ni presegla Sava vodostaja na tem mestu z dne 23. 9. 1933 ob 16. uri, ki je znašal 725 cm. Vodni pretok pa je bil tedaj 2880 m³ na sekundo.

V Brežicah na savskem mestu pa so imeli sledečo sliko: 5. junija ob 16. uri in 30 minut je Sava na tem mestu dosegla svoj maksimum v tem neurju. Vodomer je kazal tedaj 372 cm, dne 24. 9. 1933 ob 4. uri zjutraj pa je bil stanje na vodomeru 510 cm. Na podlagi omenjenih podatkov vidimo, da kljub izredno močni Savi in ostalih potokov ni Sava dosegla svojega zabeleženega maksimuma. Gorvodno nad vtokom Savinje je bila Sava še nižja in je imela na primer v Sentiakobu 5. junija ob 11.30 maksimalni vodostaj 262 cm, vodna množina pa je znašala 417 m³ na sekundo. Leta 1923 pa je bil vodostaj 510 cm, vodna množina pa je znašala 1540 m³ na sekundo.

V krškem okraju so napravili največjo škodo razni potoki, ki so ob tem neurju pokazali pravi hudourniški karakter. Predvsem so to potoki na levem bregu Save, vse od Sevnice mimo Krškega do Brežic. Največjo škodo na desnih pritokih Save pa je napravila Bregana.

Sevnica: Dolina od Šmarja pri Sevnici do Planine.

Potok Sevnica teče po ozki dolini, ki je na najširšem mestu široka do 400 m, a na najožejem delu 100 m in še manj. Potok napravlja precej ostre krivine, ki so tudi zelo številne. Obrežje potoka je močno zaraščeno Korito je v spodnjem toku še precej veliko, toda mestoma nima potok skoraj nobenega pravega profila.

Omenjenega dne je začela voda počasi naraščati, in sicer približno do 22. ure. V tem času je potok bil še v svojem koritu.

Nato pa je tako rekoč v obliki vala narasla do 23 ure do katastrofalnega vodostaja ter je prestopil korito. Ta vodostaj je trajal do 24. ure ter je potem prav tako naglo začel upadati. V 1 uri je upadel za 70 cm. Tako je bilo v zgornjem toku pri mlinu Jožefa Mencina. V svojem toku je ta visoka voda bila večkrat zajezena, ter je tako razumljivo, da se je v spodnjem toku pojavil val visoke vode zelo naglo in to okoli 24. ure. Hitrost vode je bilo težko prečiniti, lahko pa trdimo, da je na nekaterih mestih bila zelo velika, t. j. do 5 m na sekundo. Če pa računamo povprečno hitrost z ozirom na potovanje visokega vala, pa pridemo do rezultata, da je ta znašala 2—2,5 metra na sekundo. Pretok sam pa je bil tudi do 200.000 m³ na sekundo.

Poleg poškodb na obrežnem drevju je porušeno mnogo kamnite obloge ob okrajih cest kot tudi kamnitega zidu. Cesta Šmarje-Planina je bila na 7 mestih pretrgana ter sta bila porušena 2 mosta. Bile so tudi značilne poškodbe na polju, na poslopih in vodnih obratih. Pri tem poročilu niso vštete poškodbe na področju, ki pripada celjskemu okraju.

Blansčica: Dolina od Blance do Pokleka.

Potok Blansčica in Osrečki potok se v Pokleku združita v Blansčico, ki se v bližini Blance izliva v Savo. Potok je v letni dobi običajno zelo majhen in le redko kdaj ob močnih nalivih dosega gornji rob korita. Glavni vodni val je prišel od Osrečkega potoka, ki je sam rušil bregove ter razjedal cesto. Po združitvi obeh potokov pa je nastala zajezitev, s tem se je dosegla akumulacija, ki je ob določenem momentu kot val v nižjih predelih preplavila dolino in ji prizadejala veliko škodo.

V zgornjih predelih je voda 4. junija narasla v 1 uri, upadla odnosno prešla v svoje korito pa v 3 urah. Svoje bregove je prestopila okoli 20. ure. Na okrajni cesti proti Pokleku je napravila ta katastrofa zelo veliko škodo kot tudi v kmetijstvu in mlinih.

Brestanica: Dolina od Brestanice mimo Senovega-Bohor.

Dolški potok, pritok Brestanice, je v zgornjem toku povzročil zaradi svoje katastrofalne vode veliko škodo na gozdni cesti proti Bohorju, predvsem je tu omeniti številne plazove. Iz hidrotehničnega vidika še niso raziskani vsi elementi.

V sami Brestanici je voda odnesla podslapje jezusa, na drugem je pa odnesla polovico. Prav tako je v tem kraju odnesla 2 mostova.

(Nadaljevanje na 4. strani)

Konferenca posavskih komunistov v Penku

(Nadaljevanje z 2. strani)

toplo stisnila roke, potem pa je izgini v nastopajočo majsko noč.

Velikokrat pozneje sem razmišljal o njem, revolucionarju-heroju, ter o tej konferenci, ki je prva dala tako važne naloge nam posavskim komunistom. Ta konferenca je prva naznanila začetek ustaje v Posavju, pričetek oboroženega boja proti okupatorju in njegovim slugam. Po tej konferenci je začelo še bolj organizirano delo ne samo komunistov, temveč celotnega osvobodilnega gibanja z OF na čelu.

Na terenu je naraščalo članstvo Osvobodilne fronte, pričelo se je z organiziranjem trojk, zbranjem orožja in streliva, hrane in oblačil za prve partizanske borce. Tej konferenci je nato sledil sestanek senovških aktivistov na Porebrl, ki je že začel izvajati sklepe Posavske konference.

Vstaja je vzplamela v Posavju. Bliskovito se je prenesla v najoddaljenejšo vas Bohorja, Kozjanskega in onkraj Save. Ze junija je letela v zrak progla proti Vidmu, potem spet blizu Blance in potem je šlo tako dalje...

Tovariš je prenehal. Da, potem je šlo tako dalje, od akcij, zased, hajk in prask, do bitk in operacij — vse do zmage.

Prva partijska konferenca v Posavju je obrodila tisočero uspehov.

Njeno delo, njeni sklepi so vsikili v srčih delavnege ljudstva Posavja, v srčih brezskrbnih borcev in prinesli bogat sad — zmago nad sovražnikom — svobodo ljudstvu Posavja in vsej domovini.

Mnogo udeležencev te konference ni dočakalo srečnih dni svobode. Zrtvovali so svoja življenja za zvišene cilje, za katere so se borili.

Te dni bo marsikatera roka položila cvetje na njihove grobove, marsikdo se bo spomnil njih, ki so v najtežjih dneh, ko se je porajala svoboda, junaksko umirali, da bodočim rodovom pripravijo svetle, svobodne dni, v novi, socialistični domovini.

DOPISUJTE V „Posavski tednik“

z dnevnika nekega

Temna noč. In v to temno noč so rezali svetli plameni reflektorjev z Ljubljanskega gradu vse do žičnih ovir, ki so obdajale mesto krog in krog, po mestnih cestah in ulicah pa so stali španski jezdeci, ob njih črnosrajčniki in preiskovalci mimoidoče. In kljub racijam, kljub odpeljevanju mladih fantov v zapore in internacije, so bile ceste potresene s slovenskimi zastavicami in peterokrakimi zvezdami.

Tudi Edo je bil med tistimi, ki so večer za večerom zdaj v enem, zdaj v drugem delu mesta trosili zastavice in zvezde, pisali po zidovih OF, trgali z zidov okupatorjeve razglase in nosili po hišah »Poročevalca«.

In ko je šel nekega večera po Miklošičevi cesti brezskrben, celo veselo živgajoč, ga je ustavil ob zaporu ceste črnosrajčnik, mu segel v žep in ga spustil dalje. V nezaupanju, da ga ni pretilpač

po vsem telesu, je segel v žep in v prej praznem žepu so mu zašusteli lističi — slovenske zastavice s peterokrako zvezdo. Ne da bi pomišljal, je trosil zastavice vse do Uniona, tam pa zavil po Franciskanski ulici proti Slaviji. Ni še prišel do Slona, že ga je ustavil isti črnosrajčnik, ki mu je hotel podtakniti zastavice, in ga prehitel s kolesom — segel mu je v žep, ki je bil prazen. Zaradi obilice ljudi; se je vzdržal surovosti, le potihem je zaklel v italijanski, da ga je Edo slišal in razumel: »Svinja slovenska, požrla si mi deset dni dopust!«

Edo se je namuznil, pospešil korake proti Trnovemu, kjer so pripravljali papir in tiskali lepake, in povedal svojim tovarišem, kako je pripravil polizanega Italijančka ob tako želeni dopust, s katerim so jih nagrajevali za ujete »bandite«.

D. V. Svetinovič

Delo mladinske organizacije v Gabrijelah

Mnogokrat smo že čitali o aktivu LMS v Gabrijelah; vendar lahko trdimo, da še ne vemo prav vsega o delu te vaše organizacije.

Za delo v preteklem letu je organizacija dobila pohvalo in diplomu, kar je nedvomno uspeh tega šole lani ustanovljenega aktiva. Aktiv je s svojim delom dokazal, da pravilno razume osnovne naloge mladinske organizacije v današnji dobi. Čeprav je tu kmečko naselje, mladina po trudopolnem delu na polju in drugod le najde razvedrilo, katerega pa koristno porabi na svojih sestankih. Pripomniti je treba, da je udeležilo na sestankih vselej 90-odstotna, kar je vsekakor hvale vredno.

Preteklo leto so izvršili mladinci preko 300 ur prostovoljnega dela, in sicer pri sečnji po lubadarju ogroženih gozdov, nadalje so ob Dnevu republike lepo okrasili grobove padlih talcev in ostalih žrtv fašizma na pokopališču v Gabrijelah. Pri vseh teh delih so sodelovali tudi starejši član; SZDL.

Kulturnoprosvetno delo, katero je bilo spočetka nekam mrtvo, je na jesen oživel in so uprizorili dramo »Bečunka«, katero so našadrali večinoma samirši Tito!

mi in ob podpori nekaterih prostovoljnih članov SZDL. Z njo so gostovali v Krmelju in Boštanju. Uspeh je bil zanje razmeroma zadovoljiv. Prvikrat po osvoboditvi so organizirali samostojno proslavo Dneva republike s precej pestrim programom. Proslava se je vršila na prostem in se je udeležilo celotno prebivalstvo Gabrijel.

Za letos imajo tudi precej obširen program, ki ga bodo tudi dosledno izvedli. Sedaj študirajo Finžgarjevo dramo »Razvalina življenja«, s katero bodo v kratkem nastopili.

Nekaj mladincev se je udeležilo tudi hrvatsko-slovenskega festivala v Bujah pri Kopru. Pripravljajo se tudi na proslavo na Ostrožnem. Ob poplavah so sodelovali pri čiščenju in pri nabiranju prostovoljnih prispevkov za poplavljenca.

Imajo tudi šahovsko sekcijo. V splošnem pa si želijo izdatne pomoči od ostalih množičnih organizacij, zlasti v pogledu kulturnoprosvetnega dela.

Upamo, da bomo v najkrajšem času lahko zopet pisali o njihovem delu, ki je v duhu današnjih načel in da korakajo neomažno po poti, ki jo je začrtal naš veliki voditelj — maršal Tito!

D. B.

Kmečki praznik v Brežicah

je preteklo nedeljo prav dobro uspel. Naša agilna Kmetijska zadruga ga je letos že tretjič priredila. Dopolodne so pripeljali kmetje na razstavo 144 govodi, katerih kakovost je bila nekoliko boljša kot lani. Kriterij ocenjevanja je bil ostrejši glede na dveletno molžno kontrolo, ki se redno vrši. Razstavljena so bila tudi teleta z osemenjavne postaje, ki je pri Kmetijski zadrugi že skoro dve leti. Najboljšo kravo je imel Franc Petan z Brežine, ki je dobil nagrado in diplomu Kmetijske zadruge ter priznanje Okrajne zadruge zveze. Za najlepšo teletico je bilo dano priznanje Okrajne zadruge zveze in pohvala Kmetijske zadruge Mestni ekonomiji v Brežicah. — Tekme koscev se je

udeležilo 13 moških in je dosegel prvo mesto Jože Deržič ml. iz Bukovška, ki je prejel diplomu in nagrado KZ. Pri tekmi žanjic je sodelovalo 15 domačink in je bila prva letos ista kot lani — Terezija Volčanjšek z Brežine, ki je dobila prav tako diplomu in nagrado. Nižje nagrade in diplome je dobilo še več drugih koscev in žanjic. Okusne diplome je nadel akademski slikar prof. Miro Kugler. Po končanih tekmah je bila na Črncu vrtna veselica, na kateri je predsednik KZ Anton Zabkar razglasil uspehe tekmovalcev ter pozval zadrugnike k še intenzivnejšemu sodelovanju. Občinstva je bilo več tisoč iz Brežic in okoljskih vasi.

Otroci krškega okraja na letovanju v Slovenem Gradcu

ZB je organizirala kolonijo v Slovenem Gradcu. V njej je 44 otrok padlih borcev in žrtv fašističnega terorja. Otroci so prišli 1. julija v ta kraj, ki je zelo lep in ima prekrasno okolico, lepe smrekove gozdove in pravi planinski zrak.

Stanujemo v dijaškem domu, kjer je za nas preskrbljeno udobno bivanje. Dan nam mineva v igrar, petju, šahranju in izletih. Na razpolago nam je dvorana fizikalnega doma, kjer se ob slabem vremenu merimo v raznih spretnostih. Kraj ima tudi lepo kopališče, ki ga pa zaradi hladnega vremena malo uporabljamo. Imamo dobro in tečno hrano.

Ogledali smo si muzej NOB. Poleg zbranskega dokumentarnega materiala je v muzeju tudi pisno gradivo, ki so ga oskrbeli partizani in drugi aktivisti, so delavci in podporniki narodno-osvobodilnega pokreta. To gradivo zajema trpljenje in borbo koroskega ljudstva do vseh podrobnosti.

Bili smo tudi v tovarni kos. Rade volje so nam pokazali potek in način dela. Otroci so z velikim zanimanjem opazovali delo. Nameravamo pa še v Elektranu Vučenica in v Kotlje, rojstni kraj Prežihovega Voranca.

Dnevi kljub izredno slabemu vremenu prebitro teko. Kar žal nam bo, ko bomo morali od tod.

M. V.

Krivica naj se popravi

Zaposlen sem v mehanični delavnici Tovarne celuloze in papirja Videm. Lani sem zaradi prenapornega dela pri pirtni peči obolen na pljučih. Po kratkem zdravljenju sem se vrnil na delo. Delo v omenjeni delavnici me pa zelo utruja in se bojim ponovnega obolenja. Zaradi tega sem prošil za lažje delo, katerega so mi tudi vsi z razumevanjem obljubili. Ko sem čez čas vprašal sekretarja podjetja, če so že našli kako primerno mesto, mi odgovori, da kot bolnik ne ravnam dobro in da po rednem delu ho-dim še drugam na delo. Bil sem izmenaden ter sem ga vprašal, kaj naj bi to bilo, toda on mi je vedel povedati le to, da je bil o tem govor na sestanku DS ob iskanju drugega delovnega mesta in da je bil pač delavski svet tako informiran. Po daljšem poizvedovanju mi je končno tov. dr. Krištofič pojasnil, da je na seji Zavoda za socialno zavarovanje (kjer so obravnavali predloge za klimatsko zdravljenje) nekdo izjavil (kdo je bil to, ne ve nihče).

čes zakaj bi pošiljali na zdravljenje take, ki po svojem rednem delu hodijo lovit promog na Savo in se s tem neposredno izpostavljajo ponovnemu obolenju. Torej je bil moj predlog za klimatsko zdravljenje odbit, pa tudi nisem dobil lažje zaposlitve.

V registracijo povem le to, da sem lovil premog zadnjikrat julija leta 1953, ko o svoji boleznii še slutiti nisem.

Ne vem, na kakšen način in s kakšnim namenom je bila dana taka izjava. Poleg tega je Šodim Zavodu za soc. zavarovanje, da izjav ne preveri, kajti v primeru ponovnega obolenja se bom zdravil na račun Zavoda.

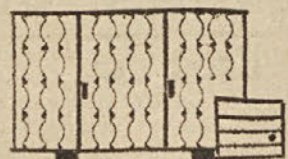
Zahtevam, da omenjeni zavod ugotovi, kdo je dal takšno izjavo, ker bom v nasprotnem primeru primoran iskati pravico na zakoniti način.

Na tak način se namreč ne skrbi za znižanje stoteža tuberkulozno bolnih v našem okraju.

Franc Veme

K narodnemu prazniku — 22. juliju, čestita vsemu prebivalstvu

Mizarsko podjetje Dobova

V Zabukovju so veličastno proslavili svoj občinski praznik

Ze nekaj časa so se v Zabukovju pripravljali na svoj občinski praznik. In njihov trud ni bil zaman — proslavili so ga dostojno.

V nedeljo zjutraj, ob 8. uri, so se zbrali na pokopališču pred spominsko ploščo padlih borcev in žrtev fašističnega terorja domačin in gostje, kjer se je vršila komemoracija. Sodeloval je tudi pevski zbor iz Sevnice pod vodstvom tov. Viktorja Kerenciča. Ob 10. uri dopoldne se je vršila slavnostna seja občinskega ljudskega odbora, kateri so prisostvovali: Sekretar OK ZK Krško tov. Franci Kolar, ljudski poslanec tov. Karel Strukelj, predsednik OZZ tov. Franc Dragan, nadalje tov. Lojze Jazbec, Mirko Dolinšek in drugi. Sejo je odprl predsednik občine tov. Pipan, ki je pozdravil goste in navzoče odbornike,

nato pa je govoril o pomenu občinskega praznika. Na tej seji so sprejeli tov. Lojzeta Jazbca za častnega občana te občine, ker se je tov. Lojze za časa okupacije največ zadrževal prav v okolici Zabukovja.

Po slavnostni seji je bilo skupno kosilo. Ob 3. uri popoldne je bil kulturni program, ki so ga izvedle šole Zabukovje, Podgorje in Podvrh. Za tem se je vršilo ljudsko rajanje, ki je trajalo pozno v noč.

V dopoldanskih urah je bilo tudi premovanje živine

Živinorejski odsek kmetijske zadruge Zabukovje je ob svojem občinskem prazniku v soboto, 10. t. m., priredil 1. premovanje živine.

Po številu kot po kvaliteti prignane živine tako po brezhibni organizaciji prireditve je premovanje popolnoma uspelo, kar naj bo živinorejcem izpod Lisce in Bohorja v ponos in vzpodbudo za nadaljnje delo na odbiri živine.

Prignanih je bilo 90 glav živine, največ krav, za tem telic in nekaj bikov, od tega čez polovico živine nadpovprečne kvalitete, tako da je prišlo vkljub strogemu ocenjevanju 20 glav v II. razrede.

Prvo nagrado za najboljšo kravo, ki ji ni bilo enake, je prejel tovariš Pipan Franjo. Za najboljšega bika je prejel nagrado priznani bikorejec Požun Rudolf iz Podvrha, za najlepšo telico pa Senica, Josip iz Trnovca.

Iz prispevkov OLO, Zadrugnega podjetja »Posavje« in KZ Zabukovje je bilo razdeljenih za dogon in nagrade v skupnem znesku 120.000 dinarjev. Pripravljeni smo, da bodo Zabukovčani z nadaljnjim napredkom v živinoreji kmalu dokazali, da je denar tudi za take namene rentabilno naložen.

O poplavih v krškem okraju

(Nadaljevanje s 3. strani)

Starovaški potok ima sicer malo vodne količine v letni dobi. Ob sedanjem neurju pa je s hribovitega predela polegnil v ravninski tok veliko voda in kamenja ter zasul cestni most v Stari vasi. Omenjeni potok ima do železniške proge od naselja Stare vasi zelo nizko korito.

Ob neurju se je potok pred vasio zajezil zaradi preozkega korita in se je v širini ca. 100 m razlil po vasi. V spodnjem toku je korito neregulirano (pri železnici je v letu 1953—1954 bila izvedena regulacija) in močno zaraščeno, kar je povzročilo zaporeditev reguliranega odseka potoka pri železnici. Po izjavah domačinov in po presoji na mestu samem je regulirani profil dovolj velik za odvajanje visokih voda, in če bi bila regulacija izvedena do izliva v Savo, ne bi bilo take škode na kmetijskih površinah, kot so bile.

Starograjski potok: Preko vasi Stari grad teče omenjeni potok, ki ima zelo hribovito zaledje. V času od 21 ure, ko je začel rasti, je prinesel v vas in na polje do železniške proge ogromne količine voda in kamenja. Pred vasio se je zajezil in ko je jez popustil, se je voda razlila po vasi, preplavila cesto in železnico. Po naših računih bi znašala vodna količina v času najhujšega vala ca. 50 m³ na sekundo.

Dolenjevaški potok: Približno enake razmere, kot smo jih omenili zgoraj, so vladale pri tem potoku. Narasla voda je izza vasi preplavila dolino in tako tudi dalje samo Dolenjo vas. Močno zajezitev v vasi sami so tvorile tudi nenormalne razmere pri cestnem mostu, kjer potok v močni krivini približa svoj tok cesti, in se za vasio tako zelo močni krivini usmerja pravokotno na tok Save, kjer se tudi izliva. Poškodbe v vasi so velike, predvsem na njivskih površinah.

Močnik je v zgornjem toku iz raznih dolin prinesel ogromne količine materiala ter ga v glavnem odložil v bližini mostu v Pohanci. Seveda je tu mišljen transport materiala, ki so ga v zgornjem toku prinesli njegovi pritoki V spodnjem toku pa je zaradi stalnega vplivanja preplavljal polja med Savo in okrajno cesto.

Več ali manj je bilo celotno področje zaradi zdužitve visokih vod Starovaškega, Starograjskega, Dolenjevaškega potoka in Močnika med okrajno cesto in Savo preplavljeno.

Gabernica in Sromljica: V zgornjem toku ima Gabernica precej hribovito zaledje in za-

radi strmega korita je bil odtok zelo nagel. Dne 5. 6. 1954 ob 3. uri zjutraj je dosegla svojo največjo višino in je potem nekoliko proti jutru začela počasi padati. Preplavila je obsežne poljske površine okoli vasi Cundrova in pa Mostec. V tej vasi je nanesele tudi precejšnje napolavine do višine 50 cm. Po pripovedovanju domačinov je Gabernica na Mostecu prvič dosegla to katastrofalno višino, kajti poplave so bile že večje, toda te je povzročila Sava.

Desni pritok Gabernice — Sromljica se je zajezila pri Dečnih selih in se tako razlila na polja pri Dečnih selih do Globovega broda, Brezine vse do izliva v Gabernico. Sromljica je nosila veliko kamenja, iz česar je razvidno, da sta bili hitrost in erozija precej veliki. Vodna količina bi znašala pri hitrosti 3—7 m na sekundo, okoli 70 m³. Naraslanje Sromljice so opazili že okoli 20 ure dne 4. junija t. l. Okoli 22 ure je dosegla svojo maksimalno višino. Upadanje se je pričelo šele okoli 2. ure dne 5. junija 1954. In to zaradi železniškega nasipa pri Cundrovcu, kajti železniški prvostopi niso mogli pravočasno odvajati vse vode.

Bregana: Mejna reka Bregana je v času tega neurja izredno narasla ter je prizadejala močne poškodbe pri reguliranem koritu nad vasio Bregana. Pokazalo se je, da je regulirani profil premajhen. V Breganskem selu pa je levi pritok Ponikva nanesele v vas ogromne količine debelejšega kamenja in proda.

Sotla ni imela v splošnem visokih vodostajev, visoka je bila le Bistrica, ki je porušila mlin v Zagaju. V ostalem nam razmere še niso znane.

Plazovi: Na vseh omenjenih področjih so se pojavili številni plazovi, ki so zatrpali ceste, poškodovali vinograde in niže. Precej veliki so bili ti plazovi v okolici Krškega in Vidma, kjer so močno poškodovali tudi 2 hiši. Zaradi plazov je bila tudi poškodovana republiška cesta na desnem bregu Save.

„Posavski tednik“

Gozdne jagode zaradi svojih mineralnih sestavin posebno pa kislin, predstavljajo odlično sredstvo pri revmatizmu.

Redko juho ali omako zgostite z mešanico vode mleka in pšenice ali krompirjeve moke. Če ji dodamo še malo vina, je mešanica še boljše.

Pa naši lepi deželi

Minka Zupancič

V jutru po kotlinah in graphah zavitem v gosto meglo, se je pomikal 29. junija avtobus po zaslanu popravljeneh od vremen-ske katastrofe poškodovanih cestah, med gozdovi, odetimi s težkimi dežnimi kapljami, med dišečimi kopicami sena, ali še v vrstah ravnokar pokošene trave, med gorcami in med polji, kjer valovi žito, željno le še nekaj dni vročih sončnih žarkov. Ustavljaj se je pred zadrugami, kjer so vstopale zadrugnice, ki so se namenile ta dan na ekskurzijo po zadrugnih in državnih kmetijskih posevkih. Poslovile so se od svojih ljubljencev, jim naročile, da bodo pridni, se ozrle še okoli doma, če je vse v redu, saj so nekatere prikratk za ves dan odhajale od doma, odkar so žene in matere. Mož je razumel prosiči pogled žene: »Glej, da bo danes doma vse v redu«. Se en zamah v pozdrav in že jih je vodila ozka steza, kolovozna pot ali bela cesta do avtobusa, kjer je žuljeva roka stisnila praj tako roko žene iz sosednje zadrugice. Ceravno jih loči morda le nekaj kilometrov, se do tega dne niti poznale niso. Od posotelske doline, pišečkih gorc, krškega polja izpod Gorjanec, senovškega in sevnškega sektorja ter mirnske do-

line so se zbirale in tudi že spoznale do Sevnice. Potem so kramljale kot stare znanke, saj jih vežejo iste težave, iste želje in hrepenenja, kako in na kakšen način rešiti se tolikšnega trpljenja na svoji z znojem prepojeni tako ljubljeni zemlji, kako vzgajati in kaj nuditi svojim otrokom, da bi z manjšim trudom več dosegli in si izboljšali življenje.

Kot bi narava razumela njih misli in težnje, so nenadno osvetlili sončni žarki njih zagorele obraze, da so bile videti v svojih načrtih še odločnejše.

Iz tega premišljevanja jih je zdramil glas tovariša Doberška, ki se je razen tov. ing. Milko Milka in tovarišice ing. Milene Milkovič odzval vabilu zadrugnic, ter predlagal ogled zadrugnega posestva v Sevnici. Ob bistrem potečku, dobrih pet minut hoda od Kmetijske zadruge v Sevnici, je upravnik posestva pozdravljaj prihajajoče: »Ni še mnogo videti, vendar upamo, da vam bomo lahko čez nekaj let več pokazali«.

Ze so stopale zadrugnice po hlevu med kravami in telicami sivo-rjave pasme. Na mnoga vprašanja o krmiljenju, negi, mlečnosti in tako naprej so rade volje in razumljivo odgo-

varjali kmetijski strokovnjaki ter upravnik posestva Jagrič.

Se deset minut po strmini in že si na posestvu, kjer je predvidenih okoli 14 ha površin za sadni nasad. Do sedaj je tu zasajenih 5,5 ha zemljišč, pretežno z nizkodedelnimi sadikami jabolk. Posestvo vzgaja ta drevesca po načinu ploščate vzgoje. Koliko manj dela z obdelovanjem, obrezovanjem, škropljenjem in obiranjem sadežev bo pri tem načinu vzgoje. Tu ne bo potrebno nobene lestve, saj dosega drevesca, vzgojena na ta način, največ do dva metra višine. Prednost pri tem načinu vzgoje je tudi v tem, da prične tak sadovnjak roditi že po štirih letih in rodi potem vsako leto, če je pravilno oskrbovan. Tudi pridelek je na takih drevesih mnogo boljši, bolj zdrav in kot takšen doseže višjo tržno ceno. V tem plan-tažnem nasadu so izbrane sorte, kot zlata parmena, bobovec, kanadka, voščenska itd.

Pojasnila in nasveti strokovnjakov so zbudila pri ženah močno zanimanje. Vprašanja so terjala odgovore, kot n. pr. da ni priporočljivo cepljenje jablan na divjake, ker tako drevo rado zdivia, kakšne važnosti je, da je zemlja dobro pripravljena, da zadostuje za sadne nasade rigolanje do 40 cm globine, kako je treba obrezovati, gnojiti, škropiti itd., da je strojna obdelava mnogo cenejša kot ročna, saj rigolajo traktorji zadrugnega podjetja »Obnova« v Krškem za 1000 din na hektar po centimeter globine itd.

Naslednja postaja je bila na zadrugnem posestvu v Boštanju, kjer urejajo drevesnico, ki bo lahko zadostila potrebam vsega okraja.

»Po nekaj urah se prileže malo okrepčila,« je dejal tovariš Dobovšek, upravnik drevesnice, ko so žene izstopile pred zadrugnim gospodarskim poslopjem. Požirek slivovke je dobro del tistim, ki niso bile vajene vožnje. Kozarec dobrega sadjevca se je prilgel onim, ki so vzele na pot klobaso ali kaj mastnega. Prav vsem pa je prijalo sveže mleko, kateremu se skoraj gotovo ne bi odrekal najboljši prijatelj vinske kapljice.

Na površini petih hektarov, kar je predvideno za drevesnico v Boštanju, je že okuliranih nad 50.000 sadnih sadik. Drevesničar tov. Doberšek je povedal, da jih okulira sam tudi do 1400 dnevno. Podlage za ta drevesca so bile uvožene iz Anglije in pocepljene z najboljšimi domačimi sortami.

Zares mnogo je dela z obrezovanjem, okopavanjem in škropljenjem, toda marljiv delovni kolektiv drevesnice dovoljno premaguje te težave, kljub muhavosti letošnjega vremena.

Ko so v lanskem letu redčili malinov nasad, so dobili samo za sadike malin nad 100.000 din. Pripravljajo že tudi zemljo za kolobarjenje. Kakšno presenečenje je bila njiva zasajena s ovsom in škropljena proti plevelu, kar se je prav dobro obneslo. Gnojilni in semenski pozizkusi pri žitu ter krompirju prav nazorno prikazujejo, kako obilen pridelek dajo posevki z dobrega semena in pravilno gnojenj ter oskrbovani.

Marsikatera je v mislih gledala svojo njivo in morda nekaj let naprej svoj sadni vrt, zasajen z izbranimi sortami, vzgojen na nov način ter obložen z najzlahnejšim sadjem.

Avtobus je zabrel, treba se je bilo posloviti in spotoma staviati vprašanja. Pred odhodom je spregovoril tov. Dobovšek o težavah, katere je posestvo moralo premagati, o že doseženih uspehih in bodočih upih ter želel ženam pri gospodarjenju na njihovih domovih mnogo uspehov.

Iskrena zahvala delovnemu kolektivu za gostoljuben sprejem se je spremenila v pesem, ki je odmevala za valovito Savo vse do Krškega in Leskovca veselo in sproščeno:

»Nabus, mo kose, že klas dozoreva, že žetve bogate napočil je čas...«

Se nadaljuje.

Ob štiridesetletnici atentata v Sarajevu

V članku »Dobri stari časi« v »Ljudski pravici« tov. Altman upravičeno odgovarja na članke v avstrijskih časopisih ob letnici atentata v Sarajevu in obsoja teze o zgodovinski »čistosti« Avstrije, teze, po katerih so vladajoči krogi ter dežele v vsej prošlosti zmeraj nudili zgled »pravičnosti, vladarske dobrohotnosti in želje po miru«.

Pisec uvodnika »Süd-Ost Tages-Post« trdi, da v »donavski monarhiji« ni bilo podrejenih narodov in da so vse razlike slonele na razumljivih »kulturnih in zgodovinskih razlogih«. »Wiener Kurier« imenuje Gavrilu Principa »najetega političnega ubijalca« itd.

Ob čitanju vsega tega sem se spomnil pravičnosti »crno-ž monarhije in pripovedovanja danes že pokojnega bivšega tajnika hranilnice in posojilnice v Brežicah.

Čas, v katerem se je dogodek pripetil, imena prizadetih oseb in krajev, vse mi je že ušlo iz spomina, vendar je dogodek do neke mere tipičen za življenje našega naroda v takratni Avstro-Ogrski.

Dobrih deset let pred prvo svetovno vojno je v neki vasi v ptujskem okraju srečno živel mali posestnik z ženo in hčerko edinko (staro okoli 14 let), ki je bila nekoliko slaboumna. To dekletce je nekoga dne izgnilo brez sledu in vsa poizvedovanja za njo so ostala brezuspešna. O tem dogodku so bile obveščene vse orožniške postaje z nalogo, da poizvedujejo za izginito deklico. Pri izvršeni temeljitji preiskavi so našli v gnoju nekaj skuhanih kosti, ki so jih poslali v Gradec v preiskavo. Ta vest je prišla tudi na usesa takratne »Cillier Zeitung«, ki se je v obširnih člankih razpisala o dogodku. Slični članki so se pojavili tudi v takratnem »Grazertagblatt« in »Tages-Posti« posebno še potem, ko je nekaka uradna komisija v Gradcu spoznala najdene kosti za človeške. V omenjenih listih so se pojavili članki z naslovi »Die windischen Menschenfresser« (slovenski ljudožerci), v katerih so Slovence uvrstili med naj-

hujše barbore, izrodke, ki jedo lastne otroke. Starši izginito deklice pa so bili odpeljani v graške zapore in obsojeni na dosmrtno ječo.

Tudi pred petdesetimi leti je bilo v navadi, da so dijaki srednjih in visokih šol ter mladi učitelji v velikih počitnicah potovali po slovenski deželi, da so spoznavali pokrajino, ljudi in običaje. Prav tako se je po že omenjenem tragičnem dogodku odpravil na pot neki učitelj iz ptujskega okraja. V neki vasi na Dolenjskem je opazil deklico, ki se mu je zdela znana. Ko ga je opazila, je pospešila korake. Spoznal jo je in jo poklical po imenu. Ustavila se je in spre-

govorila sta nekaj besed. Bila je izginita deklica iz okolice Ptujca. Dekle so prepeljali nazaj v domačo vas in v Gradcu se je izvršila ponovna razprava. Oče in mati, ki je pred nekaj meseci v ječi umrla, sta bila oproščena. Kmalu nato je oče prodal svoje majhno premoženje in se odselil v Ameriko.

Taki so bili »dobri stari časi«, tak odnos je vladal v tej dobi med vodilnim narodom in »srečnimi« podložniki. Težko je razumeti, da se štirideset let po sarajevskem atentatu še najdejo tako zveni nepristranski ljudje, ki pišejo o »dobrih starih časih« v bivši avstrijski monarhiji. P. I.

Gasilstvo v novem veku

(Nadaljevanje)

Ze dve leti pozneje (1853) je bila ustanovljena tudi prva poklicna gasilska institucija v naši bližini, v Gradcu. Tam je bilo dotlej kakor v vseh drugih mestih gašenje v rokah cenov, in sicer so bili za naskok ognja določeni zidarji, tesarji in dimnikarji, za dovoz vode zopet drugi, nekateri pa tudi za razsvetljevanje ogroženega dela mesta. Ker pa so uvideli mestni očetje, da ta sistem ni več v skladu z napredkom časa in da pri danih razmerah ne zado-stuje več, so naprosili takratnega univerzitetnega telovadnega učitelja Avgustina, da bi študiral ustroj gasilstva v Nemčiji in Italiji ter sestavil potem primeren predlog za mesto Gradec. Avgustin se je pozivu odzval in je bil na njegov predlog spomladi 1853 od občinskega odbora ustanovljen »korpus pomperov« po vzorcu mesta Ulma. Ta korpus je štel 24 mož, ki so se rekrutirali iz odslužnih vojakov, in sicer iz stanu zidarjev, tesarjev, kovačev in dimnikarjev; tudi se je dokupilo nekoliko novega orodja in opreme, konjske vprege v stalni pripravljenosti pa še niso imeli, temveč so je sproti recvirrali. Prva javna vaja, ki je pokazala

dovolj izvežbanosti in discipline, je bila že 15. junija 1853 in s tem dnem je bila institucija potrjena. Ker pa se je s časom pokazalo, da je moštva premalo, so leta 1861 zvišali stanje na 36 mož.

Kakor smo zvedeli, so imeli v Berlinu že leta 1851 parno brigadino; toda to je bil na kontinentu le sporadičen primer. V Angliji so sicer začeli graditi parne brigadine že leta 1829, ponajveč le za svoja velika mesta in Ameriko. Seje ko je tvrdica Knaust na Dunaju 1867 sama izdelala in daša v promet prvo parno brigadino, so se domači krogi začeli zanimati za to novost. V Nemčiji so šele deset let pozneje začeli z izdelovanjem takih strojev. Kar je bilo takih pred letom 1867 na kontinentu, izvirajo od angleških firm, in to Merry Weather and Sons ter Shaw Mascn & Co.

Te parne brigadine so bile že kar od vsega početka prav dobre in močne, 1500—4000 litrov so mogle dobaviti na minuto, obenem pa se je moglo položiti šest linij. Toda bile so strašno težke in okorne, imele so po 80 do 100 starih centov, torej za podeželske ceste neporabne. (Nadaljevanje sledi)

Termoelektrarna Brestanica

čestita k narodnemu prazniku — 22. juliju vsem delovnim kolektivom.

ZOBNA AMBULANTA Brežice

ČESTITA K DNEVU VSTAJE VSEM SVOJIM PACIENTOM IN OSTALIM!

TOVARNA POKRSTVA Brežice

čestita K PRAZNIKU 22. JULIJU

KMETIJSKI RAZGLEDI

Novice in dopisi iz naših krajev

IZ BREŽIC

Na področju dveh tretjin okraja so člani KZ sklenili zavarovati zdravje krav in telic

Na seji OLO, dne 7. 7. t. l., je bil predložen za sprejem odlok o zaščiti govejih plemenitih krogov. Ta odlok je bil sprejet iz sledečih razlogov:

Na področju 2/3 okraja je večina članov KZ sklenila zavarovati zdravje krav in telic, ki se pripuščajo, s tako imenovanimi plemenitimi krogi. Do tega prostovoljnega sklepa so prišli zaradi tega, ker so se spolne okužbe goved zaradi nevestnosti nekaterih rejcev bikov, pa tudi rejcev krav tako razpasle, da so pri nekaterih kmetovalcih bile krave zaradi okužb po več let jalove. Marsikatera dobra krava je pa že zaradi kronične okužbe in zaradi oslabilih jajčnikov morala iti celo v zakol. Na ta način je nastajala velika gospodarska škoda, ker ni bilo ne telet ne mleka, krave so pa izgubile svojo plemensko vrednost. Najbolj preprost način zavarovanja krav in telic proti opisaniemu pojavu je organizacija tako imenovanih plemenitih krogov. Vse krave in telice, ki se pripuščajo pri enem biku pregleda veterinar, kmetijski strokovnjaki pregledane živali označijo s številkami, spisek

pregledanih živali pa prejme rejec bika, ki se obveže, da bo plemenjaka, ki ga oskrbuje pripuščal samo na pregledane živali. Ta način skupnosti ne obremenjuje z nobenimi stroški in se je v dosednji praksi izkazal kot zelo uspešen pri zatiranju jalovosti krav in telic.

Kot povsod so pa tudi tu kljub prostovoljnemu sklepu večine nadejo posamezniki, ki prostovoljno sprejete sklepe kršijo na en ali drugi način, s čimer ostalim povzročajo veliko škodo, ker okužujejo dobre plemenjake in s tem tudi krave. Ker doslej je razširila željo ni bilo zakonite podlage za kaznovanje, je bilo potrebno, da je OLO sprejel tozadevni odlok. Odlok sam ne uvaja obveznega formiranja plemenitih krogov, kateri se s naprejo formirajo na podlagi prostovoljnosti pri posameznih KZ kot doslej. Toda treba je razširiti željo in stremenje večine tam, kjer se je plemeniti krog že formiral, da ne bodo razdirali elementi znotraj teh krogov delali svojim tovarišem gospodarske škode.

Po zakonu o okrajnih ljudskih odborih (Uradni list LRS št. 19/52), v zvezi z določbami pravilnika o zatiranju in preprečevanju živalskih kužnih bolezni (Uradni list FLRJ št. 51-430/19) in po 8. členu temeljnega zakona o prekrških (Uradni list FLRJ št. 46/51), je OLO v Krškem, da prepreči spolno okužbo krav, na skupni seji okrajnega zbora in zbora proizvajalcev, dne 29. maja 1954, sprejel:

ODLOK

o zaščiti govejih plemenitih krogov

1. člen
Rejci bikov, pri katerih so kmetijske zadruge organizirale plemenilne kroge, ne smejo pripuščati krav in telic, ki niso bile pregledane in označene za plemenilne krog.

2. člen
Rejcem bikov, ki niso vključeni v plemenilne kroge, se prepoveduje pripuščanje krav in telic, ki so vključene v plemenilne kroge.

3. člen
Kdor prekrši odločbe tega zakona, se kaznuje po temeljnem zakonu o prekrških (Uradni list FLRJ št. 46/51). Kršitelji so istočasno dolžni poravnati vso gospodarsko škodo, ki so jo s tem svojim dejanjem povzročili.

4. člen
Odlok velja od dneva, ko sta ga sprejela oba zbora OLO Krško.

Predsednik: (Zupancič Tone)

Nazor volivcev, ki bo v nedeljo, 18. julija, ob devetih do polne na grajskem dvorišču, pridejo tudi gostje: naš zvezni poslanec Zivko Bernot, naš republiški poslanec Lojze Mlakar in zastopnik okrajnega ljudskega odbora.

Postaja Ljudske milice se je te dni preselila iz dosedanjih prostorov na Cesti bratov Milavčev št. 3 v pritličje občinske hiše na sedežu občine, kjer je zasedla sobe uprave komunalnih ustanov. Ta uprava pa se je preselila v pritličje hiše št. 11 (desno) na Cesti prvih borcev (svoječasno hotel, Adamus).

Za dograditev in popravila stanovanjskih hiš bodo dobili interesenti kredite pri Narodni banki. Podrobna navodila bo objavila centrala Narodne banke v Ljubljani v dnevnem časopisu. Koristniki naj se zanimajo za ta navodila, ker bo rok za prijavo verjetno zelo kratek. Po objavi v dnevnem časopisu bo treba prevzeti zadevne obrazce za prijavo posojila pri Brežiški podružnici Nar. banke.

Gibanje prebivalstva v preteklem tednu: Rojenih je bilo 14 dečkov in 11 deklic, od tega ena deklica mrtvorojena. — Poročila sta se dva para: Dušan Milojevič, oficir v Brežicah, in Zdenka Čater, uslužbenka v Brežicah ter Karel Lupšina, čevljar s Trebeža, in Milena Rožman, gospodinja iz Brezine. — Umrlj: Jožefa Buh, gospodinja iz Koprivnice, na porodu; Antonija Obrez, delavka z Vetrnika; Ana Vovk, upokojenka iz Trebč; Karolina Jankovič, gospodinja iz Senovega; Martin Vinetič, kmet iz Obrežja; Jože Gerjevič, otrok iz Trnja.

Nova sestava občinskih svetov in komisij. Ljudski odbor mestne občine je na zadnji seji imenoval nove člane svetov in komisij. Svetu za gospodarstvo predseduje Ivan Grabar, svetu za kmetijstvo Anton Žabkar, svetu za urbanizem ing. Mišč, svetu za soc. skrbstvo in zdravstvo Marija Rovin, svetu za kulturo in prosveto Dušan Jovanovič, stanovanjski komisiji predseduje Milko Vučajnik, mandatno imunitetni komisiji Martin Bajc, računski komisiji inž. Mišč, komisiji za prekrške Franjo Zorko, vojaški komisiji Franc Jordan in cenilni komisiji Maks Habine.

Nov projektor je dobil naš mestni kino po zaslugi uvidevnosti okrajnega gospodarskega sveta, ki mu predseduje Mile Nuntič. Okraj je namreč pre-

uzel jamstvo za kredit dveh milijonov 800.000 din, kar zadostuje za nabavo novega projektorja in za generalno popravilo starega aparata. Sedanja dvorana Mestnega kina je postala že pretesna, saj je naš kino najbolj obiskan od vseh v našem okraju. Preteklo leto je imel 65 tisoč obiskovalcev. Letos pričakujejo še za 40 odst. večji obisk, zlasti še potem, ko se bo kino preselil v novo veliko dvorano Prosvetnega doma, ki jo sedaj hitro dograjujejo in na katero že težko čakajo tudi drugi prireditelji.

Večje šiviljske delavnice nismo imeli nobene, odkar je lani ljudski odbor mestne občine likvidiral zaradi pasivnosti šiviljski salon. Sedaj pa je Kmetijska zadruga ustanovila novo šiviljsko delavnico in jo namestila v Lebarjev hiši na Cesti prvih borcev št. 42. Sedaj so zaposlene štiri izučene šiviljske moči.

Gradbena dejavnost. Vojaška uprava se je odločila postaviti na Hrastinci dve novi trinadstropni stanovanjski hiši, s čimer bo pridobilih 48 novih družinskih stanovanj za oficirje JLA. — Na Prešernovi cesti je dogradil lično enonadstropno hišo Božo Šambarek. Ko bo urejen še park med novim poslopjem in cesto, bodo morali tudi dosednji nevrni Tomaži priznati, da je ta nova stavba lepa pridobitev za Brežice, čeprav ne stoji tako »v vrsti, kakor so hiše v Trsti...» — Mizarski mojster Dominik Rožman bo skoro končal z deli pri razširjenju in prenovitvi svoje hiše na Cesti prvih borcev. — Hitro napredujejo zidarska dela v Prosvetnem domu, kjer bomo letos dobili novo veliko dvorano s primernim odrom. — Pri gimnaziji je v nedeljo pričela z delom za tri tedne druga izmena delovne brigade dijakov

in dijakinj. Sedaj so zaposleni z izkopavanjem zemlje, pri Cerkljah ob Krki pa bodo pripravili teren za mehanično nalaganje gramoza. — Na Cesti prvih borcev prenavlja svojo hišo dimnikarski mojster Ivan Grabar.

Zunanja podoba Brežic se sicer počasi, vendar pa stalno lepša. Pri popraviljanju in obnavljanju posameznih hiš je precej neestetskih posegov preprečil vodja Posavskega muzeja akademski slikar profesor Franjo Stiplovec. — Pri preurejanju pokopališča je s svojo večjo roko uspešno posredoval mestni tehnik Anton Šambarek, ki nam bo v okolici grajskega poslopja, dalje na Hrastinci pa tudi drugod ustvaril v bodoče še mnogo lepega, če bodo občinski odborniki pravočasno spoznali, da je treba človeka takih izkušelj odbržati in mu nuditi tistih nekaj ugodnosti, ki jih nujno potrebuje za lažjo eksistenco. — Državno transportno podjetje »Prevoz«, ki se je s svojo centralo preselilo nedavno iz Krškega v Brežice, je dalo napraviti v izločbenem oknu svoje pisarne (nasproti pošte) na lesenit velik sliko svojih avtobusnih grob in na posebno steklo celotni vozni red svojih avtobusov. Oboje je prav lično izvršil akademski slikar prof. Miro Kugler.

Ilirska in keltska grobišča so že pred več desetletji našli na Libni. Najbolj dragocene predmete so pred prvo svetovno vojno spravili v ljubljanski in graški muzej. Največ grobov je prekopal znameniti prof. dr. Valter Smid. Z raziskovanjem so nadaljevali tudi v predaprilski Jugoslaviji in celo med okupacijo. Te dni pa bodo prvič po osvoboditvi nadaljevali z izkopavanjem desetih že ugotovljenih grobov v Deržaničevem gozdu na Libni. Dela finansira Posavski muzej v Brežicah, vodil pa jih bo arheolog dr. Stare iz Ljubljane.

Hvaležni smo za kritiko, toda...

Ker so bile 3. julija 1954 objavljene v »Posavskem tedniku« — Razmere v gostinskih obratih — in prikazane le z ene strani, se nam zdi potrebno, da stvar prikažemo tudi z druge strani. Vsekakor smo hvaležni za kritiko, kajti zdrava kritika je vedno dobrodošla.

Gre za gostilno Murko — pravilno: restavracija KZ Krško.

Kar se tiče jedilnega lista, naj omenim samo to, da ni na dnevnem redu vedno enaka jed.

Kolikor pač moremo, delamo spremembe. Res je, da imajo

abonent dvakrat na teden goveje meso, kar jim ni po volji. Želimo si vsak dan govejo juho, ki se na žalost ne da kuhati brez govedine. Seveda se mora tudi meso porabiti. Kam naj z njim? Mj moramo gledati na to, da ostane gostišče rentabilno. Kar pa se tiče prehodnih gostov, je res, da so solidna postavka v omenjeni restavraciji, pravzaprav nam dajo kritje tudi pri abonentih.

Trditve, da se ne dobi samo juha, je v splošnem neupravičena in se naj pisec članka zaveda, da pridejo tu in tam nepričakovani dnevi, ko se pojavi toliko prehodnih gostov, da zmanjka ena ali druga jed. Moramo pa nuditi abonentom celoten obrok, ne glede na to, ali je za druge ali ne.

Dogaja se tudi, da se naročijo kosila šele ob pol dvanajsti uri, čemur pa je stoodstotno nemogoče ustreči, kajti na šteditniku, katerega zmogljivost sicer ustreza tako po kvaliteti kot po kvantiteti, ni mogoče v času 30 minut skuhati za večje število gostov. V tem primeru odpade odgovornost organizatorja prehrane teh nepozno napovedanih gostov.

Uslužbenci se trudijo, da bi čimbolj ustregli gostom, vendar pa nihče ne more zahtevati nemogočega.

Vsi ostali uslužbenci po drugih obratih delajo po osem ur dnevno, medtem ko delavci po gostinskih obratih delajo 16 ur, in to brez nedelje, to je brez enega prostega dneva v tednu. Nadalje nam visoke cene živih delajo resne težave, zato so deserti in poslastice zelo omejene. M. ko

Oidij ali pepelnica

V naših vinogradih je poleg peronosporo najbolj razširjena bolezen oidij (imenovana tudi pepelnica in plesnovec), ter napade zelene dele trte, največ škodo pa napravi na grozdju. Slabo odporne proti oidiju so predvsem boljše sorte belih vrst grozdja, kjer pogosto opazimo belo pepelasto prevleko na mladih poganjkih, listju na obeh straneh in jagodah. Glivica, ki se naseli na površini jagode, se nanjo pričvrsti, ter jo obda s tankim slojem sistema za pritrdjevanje in črpanje hrane. Jagode se v notranjosti normalno razvijajo, na površini pa se ne širijo, zato kožica poka, sočno stančevje se izsušuje in posuši pred trgatvijo. K naglemu izsuševanju pa mnogokrat pripomorejo tudi: muhe in druge žuželke, ki imajo prost dostop do soka.

cu. V primeru močnega napada po oidiju uporabljamo kalijev permanganat (hypermangan) v raztopini 125 gramov na 100 l vode, ki učinkuje takoj, kmalu za tem pa moramo prašiti oz. škropiti z žveplenim preparati.

Mostec

9. t. m. so se sestali na Mostecu odborniki SZDL in gospodarskega sveta, ki upravlja brod čez Savo med Mostecom in Cateškimi Toplicami zaradi izgradnje mostu čez Savo.

Po poročilu tov. Franca Cetina, da so začetne priprave za gradnjo mostu v teku, in o pripravljenosti OLO Krško za pomoč v prihodnjem letu ter o pripravlenosti za pomoč JLA so sklenili, da bodo 18. t. m., ob 10. uri imeli sestanek v Cateških Toplicah, na katerega so povabili predsed-

nike občinskih odborov in SZDL iz Velike Doline, Brežic, Dobove, nadalje predsednika OLO Krško, predsednika gospodarskega sveta OLO Krško, zastopnika Vodnogospodarske uprave Brežice, zastopnika JLA iz Karlova, gradbenega tehnika OLO Krško in narodnega poslanca tov. Mlakarja.

Zelimo, da bi se dolgoletna želja prebivalstva izpolnila in da bi ta sestanek rodil čimveč uspehov. D. V.

K narodnemu prazniku — 22. juliju čestita
Gostilna ŠEKORANJA, Zg. Sušica-Bizeljsko
in
Gostilna PŠENIČNIK FRANC, Pišcece

V času od 31. junija do 6. julija t. l. je Glavni odbor Ljudske tehnike Slovenije — kmetijsko tehnična komisija organizirala poučno ekskurzijo v Avstrijo. Iz našega okraja sva se te ekskurzije udeležila dva. Po povratku sva sklenila, da našim bralcem opiševa vtise iz te dežele, njihovo gospodarstvo — v glavnem kmetijstvo, življenjski standard, njihovo črpanje, življenje koronkih Slovencev in splošne zanimivosti Avstrije. Škufala bova opisati vse, kar se da v kratkem času videti — pri tem pa ne izključujeva možnosti, da bova včasih nerealna, kajti lahko sva v posameznih primerih videla najlepše ali najboljše.

Avstrija spada med male države srednje Evrope. Po velikosti je približno trikrat manjša od Jugoslavije (meri ca. 84.000 km²). Po svojem položaju in prirodni sliki je močno slična Sloveniji in Švici. To je gorata dežela, ki leži na križišču važnih evropskih poti. Struktura površine je približno taka: 23% odpade na obdelovalno zemljo, 27% na travnike in pašnike, 36% na gozdove (ki prevladujejo) in 14% na neproduktivno površino.

Gospodarske razmere so sledeče: je industrijsko-agarna država. Avstrijsko gospodarstvo je bilo do prve svetovne vojne organizirano v sklopu celotne monarhije in se v kratki dobi samostojne avstrijske republike že ni moglo popolnoma prilagoditi novim razmeram.

Od kmetijstva in gozdov se preživlja približno 40% prebivalstva. Poljedelstvo povečini nima poveljnih prirodnih pogojev — med najboljše spada obrobno področje.

Z agrotehničnimi ukrepi so na tem polju mnogo napredovali. Napredek je tudi v tem, da se avstrijski kmetijski strokovnjaki bavijo med drugim tudi s selekcijo žit in iščejo nove kvalitetne

sorte: V ta namen imajo tudi po vsej Avstriji precej ustanov.

V letu 1949 je v Avstriji na 1 traktor odpadlo 17 ha obdelovalne površine. Najboljše svetovno razmerje je v Angliji, kjer pride na en traktor 20 ha. Pri nas odpade na 1 traktor 1070 ha. To

Nuntič — Novak:

Vtisi s poti na Avsteiji

Zelo je razvita planinska paša po Osrednjih Alpah. Bavijo se zlasti z mlekarso proizvodnjo, kar pa zadošča le za domači trg. Gojijo dobre pasme govedi in konj in imajo v ta namen organizirane posebne sejme za plemensko živino, osemenjevalne postaje in tudi predpise za zaščito dobre živine (o tem podrobneje v nadaljevanju). Manj je pa razvita živinoreja.

V Avstriji odpade na 3 in četrt prebivalca 1 govedo, kar je istočasno svetovno povprečje, v južni Italiji na četrt prebivalca eno

in oves. V vzhodnem predelu pa so dobri pogoji, ki jih tudi umno izkoriščajo za sadjarstvo in vinogradništvo.

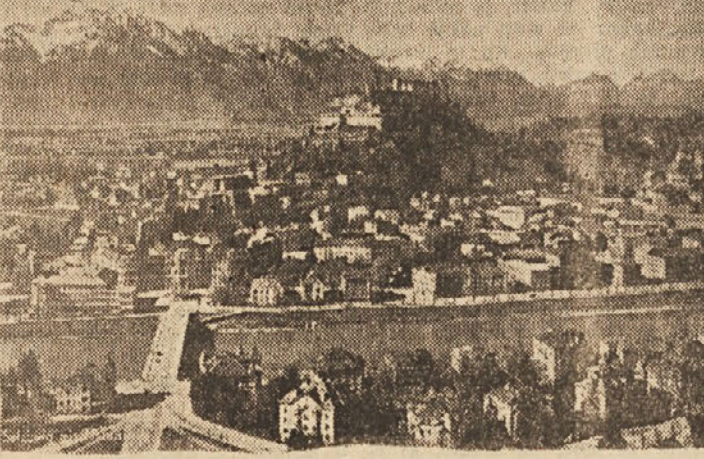
Ker zavzemajo pašniki in travniki nad četrtino celotne površine, so dani vsi pogoji za živinorejo, kar tudi dobro izkoriščajo.

Industrija preživlja približno 35% prebivalstva in se je začela zelo zgodaj razvijati. Zato so dani vsi pogoji, ker ima velike rudnike železa (na Štajerskem), rjavega premoga in lignita, izdatne vodne sile itd. V novejšem času pa je za Avstrijo važno odkritje nafte v bližini Dunaja v Zistersdorfu, kjer to naravno bogastvo izkoriščajo Rusi in to dokaj hitro, saj so od leta 1953 izčrpali približno 13 milijonov ton petroleja. Drugo večje ležišče nafte je v Welsu.

Med glavne industrijske panoge spada kovinska, tekstilna in lesna industrija. Skoraj vsa industrija in rudarstvo Avstrije je v državnih rokah (izvršena je že nacionalizacija), v posameznih področjih, kot je svinec, cink, baker, železo, je nacionalizacija že izvršena. Prav tako je nacionaliziran železniški, avtomobilski promet in pošta. Ta nacionalizirana podjetja so na splošno močno napredovala, ostala pa so še naprej pod državno kapitalističnim upravljanjem. Ekonomska nujnost silj tudi ta sistem upravljanja k popuščanju do delavskega razreda in se že porajajo razne oblike, sicer še skromne, vendar s sodelovanjem ljudskih množic pri upravljanju v gospodarstvu. Delavci že volijo nekeke svete, toda njih kompetenca je še zelo omejena.

V tovarnah, kjer smo bili, smo ugotovili, da posvečajo precejšnjo pozornost predvsem socialni politiki in zdravstveni zaščiti.

Nadaljevanje sledi

SALZBURG

MIHALOVEC

30-letnica obstoja je proslavilo PGD Mihalovec v nedeljo, 11. t. m. Na sektorske vaje so prišla društva Loče, Mostec in Gaberje iz krškega okraja, iz Hrvatske republike pa Harmica, Brdovec in Zaprešič. OGZ Krško je zastopal okrajni poveljnik tov. Jurkas, tovariše iz Hrvatske republike pa tov. Kolarič. Značke za dolgoletno službovanje so prejeli: za 30 let Setinc Ivan, Lubšič Franc, Gašperin Anton in Gašperin Andrej, za 20 let pa Glokušek Mihael. Na proslavi je sodelovala godba na pihala iz Loč.

Ob proslavi želimo tudi mi agilnemu društvu obilo uspehov v bodoče, prav tako pa tudi, da bi društvo pridobilo še več mladih gasilcev — čuvarjev ljudske imovine. D. V.

MALI OBREŽ

Mlado, komaj dobro ustanovljeno gasilsko društvo na Malem Obrežu pri Dobovi bo 18. t. m. priredilo, ob 14. uri gasilske vaje, nato pa vrtno veselico. Ker bi društvo rado prišlo čimprej do gasilskega orodja, bavijo vse okoliške gasilce in prijatelje gasilstva, da se prireditve udeležijo v čim večjem številu. D. V.

Če je resnica — zakaj se zadeva ne reši?

Rudi Priveršek, ki je bil 24 let zaposlen pri Henriku Klobučarju v Brežicah kot klepar, 21. pri SAP in 2 leti pri Gozdnem gospodarstvu, je zbolel za TBC. Januarja meseca t. l. je zaprosil zaradi ne-sposobnosti za delo pri Zavodu za socialno zavarovanje v Krškem za ureditev svojih pravic, do danes pa še ni prejel nikake rešitve. Če so navedbe imenovanega tovariša resnične — zakaj se zadeva ne reši? D. V.

DEFINICIJA

Nasprotniki ponovne oborožitve Nemčije v Franciji so kot argument proti ponovni oborožitvi Nemčije navedli Mirabeaujev izrek: »Prusija ni dežela, ki ima vojsko, temveč je vojska, ki jo ima neka dežela.«

FIZKULTURA IN ŠPORT

TVD Partizan (Krško) — ILA - Cerklje 1:4 (1:3)

V nedeljo, 11. julija, se je odigrala revanšna prijateljska nogometna tekma na stadionu Matije Gubca v Krškem med gornjima moštvoma.

Za tekmo je vladalo veliko zanimanje, saj je bila lepa in živa ter zanimiva. Gostje so nastopili v najmočnejši postavi in boljše kakor v prvi tekmi, ki se je končala z zmago domačih 4:2.

Tudi danes bi lahko domači slavili zmago nad renomiranim nasprotnikom, saj so nedavno zmagali nad moštvom Garnizona Krško 11:0 ter nad Partizanom Brežice 4:1, če bi nastopili v svoji standardni postavi. No pa kljub temu so fantje zaigrali z velikim poletom in, če ne bi bilo nekaj nesrečnih »golov«, bi bil rezultat na koncu drugačen. Gostje zmagali zaslužijo, ker so tehnično na višini in obvladajo žogo moštveno. Vratar je branil več gotovih strelcev ter jih v krasnih paradah odbil v kot.

V napadu je ugajal prodorni in izvrstni igralec Venda, ki smo ga že videli v zadnji prvenstveni tekmi z Brežicami. V splošnem so odnesli zelo dober vtis. Pri nesrečnem trčenju si je desna zveza gostov izpahnila roko v kolovcu.

Domači so nastopili z nekaj mlajšimi močmi, ki pa so se kar dobro obnesle. Vsi so zaigrali srčno in borbeno ter nudili odličnemu nasprotniku močan odpor. Iz rezultata bi lahko sklepali, da so igrali podrejeno vlogo, kar se ne sme trditi. Bilo je nekaj ugodnih priložnosti in žoga ni našla poti v mrežo, na drugi strani pa je postala plen odličnega vratarja.

Ze v 1. minuti je pade gol za goste. Iz lepega prodora je žogo dobil center ter jo z glavo poslal poleg same stative v gol. Gol je rezultat iz začetne nervoze.

Izenačenje je sledilo v 2. minuti, ko je Bizjak startal na žogo, a jo je nasprotni igralec podal nazaj, medtem je vratar zapustil svetišče — bilo je prepozno — žoga je našla sama pot v lasten gol — božoval ji je Mačkovič.

V 6. minuti iz streljanega kota po nesporazumu obrambe pade drugi čisto nepotreben gol.

V 36. minuti gostje dosežejo iz prostega strela zaradi grobega prekrška gol in s tem rezultat prvega polčasa.

V drugem polčasu so domačini zaigrali še z večjo vrnostjo za zboljšanje rezultata ter obdržali odprto igro do tehnično boljšega nasprotnika.

Bilo je več lepih in izrednih parad obeh vratarjev, ki sta žela priznanje gledalcev. Gledalci pa niso odobravalni raznih žaljivih medklicev na račun sodnika tov. K. J. iz Brežic; lahko bi izostali.

Domačini so imeli priložnosti za znižanje rezultata. Strelili so se odbili od prečke ali pa od obre obrambe. Tudi gostje so ostro napadali in često oblegali vrata domačih, posebno zadnjih 15 min., pa ni bilo več izkupička kot gol v 40. minuti po streljanem kotu, ki ga je zabila leva zveza.

Tako je bil postavljen končni rezultat te res lepe in zanimive tekme. Sodil je tov. A. Istenič.

IZ ŠPORTNEGA ŽIVLJENJA NA SENOVEM: Partizan (Senovo) — Svoboda (Trbovlje) 4:2

V okviru nogometnega tekmovanja za pokal maršala Tita sta se pretoklo nedeljo na Senovem pomerili nogometni moštvi domačega Partizana in Svobode iz Trbovelj.

Tekma se je v regularnem času končala z rezultatom 2:2, v podaljšku tekme, ki je trajala dvakrat po 15 minut, pa so domačini dosegli še dva gola ter tako zasluženo premagali nasprotno moštvo z rezultatom 4:2.

Gostje so se precej trudili, da bi dosegli zmago na zelenem polju, vendar je kazalo, da so podcenjevali domače moštvo, ki je to pot prijetno presenetilo številne gledalce s svojo nad vse požrtvovalno igro. V precej naporni igri, ki je trajala celih 120 minut, so senovski nogomet-

Partizan je nastopil v naslednji postavi:

Bačnik, Istenič, Djukič, Bence, Vodopivec, Frajman, Škofar, Topič, Bizjak (Bato), Mačkovič, Račič.

V predtekmi so nastopili starejši in mlajši pionirji, vsi Partizan Krško, ter v lepi in živi igri navdušili številne gledalce.

Starejši, ki so bili tudi fizično močnejši, so zmagali 3:1 (2:0). Če bodo redno trenirali in vadili telesno vzgojo in razne športe, bodo zrastle dobri nasledniki velikih nogometašev. Sodil je tov. dr. Rojina.

Štaši premagali dobro moštvo Svobode iz Trbovelj ter jih s tem izločili iz nadaljnega tekmovanja za pokal. V domačem moštvu te pot skoraj ni bilo slabih mest, vsi so bili požrtvovalni ter se potrudili za zmago, za katero je zaslužen vsak posamezni igralec.

S to tekmo in zmago so se domačini uvrstili v nadaljnji potek tekmovanja za Maršalov pokal. Tekmo je odlično sodil sodnik tov. Vanelli iz Trbovelj, ki je že znan v revirjih po svojem objektivnem sojenju.

Nekaj sto gledalcev je zadovoljno zapuščalo igrišče z željo, da domači igralci še večkrat tako navdušijo senovške ljubitelje nogometa.

Se mi

v okraju Krško:

- 21. julija na Bučki.
  - 23. julija na Bianci in v Cerkljah.
  - 20. julija v Krmelju.
  - 19. julija v Zabukovju.
- v okraju Celje-okolica:
- 20. julija v Vitanju.
- v okraju Klanjec:
- 25. julija v Dubravici.

KINO BREŽICE

Od 17. do 18. julija premiera francoskega ljubavnega filma »CLOVEK MOJEGA ŽIVLJENJA«. FN 21. Madlen Robinson in Zan Moro.

Od 20. do 22. julija premiera UGUS-ovega filma »POSLEDNJI MOST«. Maria Schell, Vicki Baum in Pavle Minčič. Film je prejel prvo nagrado na berlinskem filmskem festivalu.

Od 23. do 25. julija premiera angleške barvne komedije »VAŽNO JE IMENOVATI SE ERNEST«. FN 22. Micael Redgrave in Joan Greenwood.

KINO KRŠKO

Od 17. do 18. julija ameriški film »SLED V LUKI«.

Od 21. do 22. julija ameriški film »SKRIVNOSTNA CESTA«.

KINO SEVNICA

Od 17. do 18. julija ameriški film »KRVNA OSVETA«.

KINO KOSTANJEVICA

Od 17. do 18. julija angleški barvni film »NEBO BREZ JASTREBOV«.

Pepče pripoveduje...

Verjetno se je že tudi vam pripetilo, da ste prejel namesto celega časopisa, na katerega ste naročeni, le svoj naslov — etiketo. Prizadej iščejo vzroke in pripisujejo krivdo najrazličnejšim stvarim. Sam sem bil priča takemu razgovoru, ko je Miha jezno dejal: »Naj vendar enkrat zgradijo tisto tovarno papirja tam v Krškem, ker nas je ta salamenska štednja papirja sedaj pa že preveč krepko zadela.« Jaka pa je po prejemu časopisa v velikosti dobre znamke takoj nakazal ves zaostanek v naročini s pripombo: »Hočem ostati še nadalje vaš naročnik na cel časopis.« Uredništvu bi zato priporočal, naj vsem zaostankarjem naročnine pošilja nekaj časa samo listek z naslovom in, ker bodo pogrešali čtivo, gospodinjne pa še posebej papir, bodo naročniki kmalu pravni! Ker je tudi mene zanimalo, kje je vendar krivda, sem kmalu ugotovil, da tovarišice, ki opravljajo v Mariborski tiskarni ekspedit, preveč štedijo z lepilom ter se na

ta način naslov lahko loči od časopisa ter gresta tako vsak svojo pot. Listek z naslovom vedno najde pravega gospodarja, časopis pa po navadi roma po poštah kot izgubljena ovca po gmajni. N. pa krivda najbrž le v tiskarni, obveščen sem, da menijo ljudje, da ni slučajno izgubljena ravno 26. številka PT tovariša J. (ki je prejel samo etiketo) v kateri je pisalo prav o njem. Pravijo namreč, da so na tamkajšnji pošti za to poskrbeli, da tovariša J. ne spravijo ob dobro voljo.

Pred nedavnim smo imeli v eni od naših občin na Dolnjem skem kar dve lepi zabavi. Ker sem si zaželel tudi jaz kozareček pristnega »malkočana«, sem te kraje obiskal, da s člani prizadenevca gasilskega društva in predstavniki občinskega ljudskega odbora ter ostalimi zemljani dvignem čašo na zdravje vseh onih, ki se trudijo, da bi novoustanovljeno društvo prebrodilo začetne težave. Toda nisem imel sreče. Zaman sem iskaj nekatero osebnosti, ker so skupno s tamkajšnjim g. župnikom napravili konkurenčno veselico pri bližnji podružnici, ter se tam zabavali. G. župnik je žegal z vodo, predstavniki občine pa z vodo in vinom vse, ki so se tamkaj veselili. V tej konkurenčni borbi za večji promet in dobiček so zmagali občinski ljudje. Gasilci pa bodo moralno pogruntati, še kakšen drug vir dohodkov, če si hočejo nabaviti opremo in biti na razpolago prebivalstvu v nesreči.

ZANIMIVOSTI

Najvišja toplota, ki se da doseči v električni peči, znaša 3700 stopinj. V nji se topi tudi diamant in kipi kakor voda.

Roald Amundsen, hrabri raziskovalec, ki je postal žrtev svoje požrtvovalnosti in so ga pokopale polarne ledene gore, ko je šel reševati raziskovalca Nobila, se je rodil 16. julija 1872 v Borju na Norveškem. 14. decembra 1917 je bil na južnem tečaju.

Muha, imenovana »cephememyra«, leti s hitrostjo 360 m na sekundo, oziroma 1296 km na uro, kakor je ugotovil ameriški učenjak prof. dr. Townsend.

Železniška proga Celje—Ljubljana se je začela graditi 1. 1845 in je bila otvorjena 16. avgusta 1849; proga Ljubljana—Trst je bila otvorjena 28. julija 1857; proga Zidan most—Sisak pa je bila otvorjena 1. oktobra 1862.

Ameriški znanstvenik dr. Schurrer je ugotovil, da se na vsem svetu govori 2976 jezikov, od teh 860, ki so po vsem videzu samostojnega izvora. Po njegovih ugotovitvah se govori v Evropi 48, v Aziji 153, 424 v Afriki in 117 jezikov v Oceaniji.

Najtežja knjiga na svetu je najbrže »Zlata knjiga«, ki jo je razstavila država Dakota v Chicagu leta 1893. Tehta namreč 79.38 kg.

Za smeh

LOV V NEVIHTI
Martin: »France, menda ja ne boš šel v tem slabem vremenu na lov?«
France: »Zakaj ne? Mogoče bom imel celo srečo, da mi strela ubije zajca!«

PIJANCI IN ZARNICE
Pijanci so podobni električnim žarnicam. Nekateri vzdržijo kratek čas, drugi pa »svetijo« cele noči.

potem pa kriknila skozi jok in »olze: »Jezusmarija!« in planila nazaj v hišo.

Osojnik je videl pred seboj na novo prebeljeno hišo s streho, ki jo je prekril prajšnji jesen, z okni, na katerih je cvetelo zadnje jesensko cvetje, pa na stečaj odprti h'ev, iz katerega se oglašala živina, videl je prostrano kolonarno z vozovi pa svinjak, iz katerega je bilo slišati lačne prasčice, in koruznjak, ki je bil do vrha po'n rumenih koruznih strokov S široko odprtimi očmi je objel dvorišče, na katerem je bilo vse živo perutnine, vt ob hiši in pod njo stiskalnico s kletjo, iz katere je malo prej prihital. Vse to je videl in slišal je, kar je povedal Setinc, vendar se je osunil spraševal: Kako? Izšli na se iz te hiše ki sta si je z Nažo s tako muko pridobila? Zapusti naj hlev z živino in svinjak s prasčiči in polne srambe in klet, odide naj zdat na jeren, ko so njive pospravljene, in sta obrana vinograd in sadovnjak. Ali je to mogoče? Kdo je izdal tak zakon? Ne ne, to ni mogoče! Setinc je boječ človek, povedal je več, kot je slišal in videl.

Tedaj pa je pribitela iz gozda Micka z Anico v naročju. Bila je vsa rdeča in zasopla.

(Daje pribogajci)

KOTICEK ZA PIONIRJE

Slavko Smrdelj:

Tončkova knjiga

Bilo je pri sosedovih. Mati je kuhala zajtrk. Tonček pa, ki mu je bilo komaj osem let, se je oziral okoli sebe in od časa do časa prav leno zazelal. Mati ga je opominjala, naj se hitro umije, sicer bo zamudil pouk. Tonček se na materine besede še zmenil ni. Čez nekaj časa je vzel umivalnik, našil vanj vode, pomočil prst in se obrisal okoli oči. Mati, ki je ves čas marljivo delala še pomislila ni, da se je Tonček tako površno umil. Ura je odbila osem. Sele tedaj se je začel. Tonček hitreje obračat in jo končno ubral proti šoli. Pred šolskimi vrati je postal in prisluškoval. Slišal je učiteljico, ki se je hudovala, ker nerednega Tončka še ni bilo v šolo. Tonček je premišljeval, kaj naj stori. Odločil se je, da zbeži. Učiteljica, ki je prav v tem trenutku odprla vrata in videla bežečega poredneža, se je razalostila in potrta nadaljevala pouk. Tončku pa je postajalo vedno težje. Stopal je po poti in premišljeval kam naj gre, ker domov — pred koncem pouka — ne sme. Za trenutek je postal in premišljeval. Odločil se je, da gre v sosednjo vas k babici. Nič ni potrkal, kar vstopil je v izbo. Babica, ki je bila že stara in so se ji tresle roke, se je nasmehnila, ker je zagledala Tončka, saj ga je zelo ljubila. Tonček ji je dejal, da mu je bilo dolg čas, zato je prišel na obisk. Takoj je stopila k omari, mu odrezala kos kruha in ga namazala z medom. Tonček je bil za trenutek vesel, v srcu pa mu je neprestano nekaj govorilo, da je lažnivec, zato je bil nemiren. Z babico sta se razgovarjala o šoli, učiteljici, učencih in o zajčkih, ki so bili babici najljubša žival. Ves čas razgovora ji je vedno lagal in se izogibal babičnega pogleda, ker se je bal, da ga ne bo po očeh spoznala, da laže. Kmalu se je poslovil in se napotil proti domu. Pod cerkvijo se je skrival za grm in gledal proti šoli. Čakal je in čakal, oziral se sem ter tja, toda pouka še vedno ni bilo konec. Končno zasliši nekaj glasnih korakov, da ga je kar streslo. Otroci so lepo pozdravili in se razkropili na vse strani. Vsi so bili veseli, saj so se mnogo lepega naučili. Počasi je vstal in začel lesti proti domu. Srečala ga je součenka Cvetka in ga vprašala: »Je bil, da ga ni bilo v šoli. Sklonil je glavo in molčal. Tudi Greti in Valjki ni odgovoril. Na oragu je srečal mater, ki ga je že pričakovala. Stopal je mimo nje in v izbi odložil torbico. Ni se upal pogledati v oči. Jedel je prav počasi in kmalu odložil žlico. Matj je takoj opazila, da z njo ni nekaj v redu. Vpraša-

la ga je, če je bolan. Nič ji ni odgovoril. Se ga je spraševala, toda vedno zaman. Nekdo je potrkal. Skozi vrata je stopila učiteljica, ki je bila zaskrbljena nad Tončkom. Hitro je stekel v sosednjo izbo in tiščal vrata. Mati je vsa prebledela. Učiteljica pa je stopila za njim in ga pripeljala v izbo. Tu je zagledal objokano mater, ki si je brisala oči. Srce se mu je streslo, da je zajokal. Objubil je mater in učiteljico, da se ne bo nikoli več potepal. Naslednji dan je prošil mater in odšel k babici in tudi njo prošil odpuščanja. Odsaj je Tonček redno hodil v šolo in postal najboljši učenec. Vsi so ga bili veseli. Ob zaključku šolskega leta so ga učenci obdarovali z lepo knjigo, učiteljica pa ga je še posebej pohvalila.

OBJAVA

»Avtobusni promet« Celje podaljša od 15. t. m. dalje avtobusno progo Kozje—Brestanica do Krškega, po naslednjem voznom redu:

Kozje:	Odhod 5.30 in 12.15, prihod 9.35 in 18.53.
Brestanica:	Prihod 7.10, 13.55 Senovo, 16.00, odhod 8.00, 14.00 Senovo, 17.15.
Brestanica:	Odhod 7.15, 14.00, prihod 7.56, 14.30.
Krško:	Prihod 7.32, 14.17, odhod 7.40, 14.20

Uprava

UGODNO PRODAM 88 a gozda v katastrski občini Pleterje, ki mejl na Kramžarjevo njiivo. Zorko Pavel. Vrbinska vas, Videm

VSEM ODJEMALCEM IN OSTALIM ČESTITAMO K 22. JULIJU!

Trgovsko podjetje „PRESKRBA“ SENOVO

ANTON INGOLIČ: SONČNA REBER

Odgovorilo mu je samo »Tu... Tuuu...«

Toda v drugem nadstropju se je v ta zategli odmev oglašil slaboten, proseč glas: »Kdo je? Kdo?«

Osojnik se je sprva zazibal od osuplosti, potem pa naglo stopil v celico.

»Kdo?« se je oglasilo s postelje ob steni.

Osojnik je zagledal na blazini blede lice, na temnosivi odeji pa dvojce belih rok.

»Si ti, Setinc?« je vprašal osuplo in pristopil k postelji.

»Jaz, jaz!« je odgovorilo iz polmraka; pri tem so se zganile roke in tudi glava se je dvignila.

»So drugi že odšli?«

»Ni jih več... Mene in Osojnikova otroka so pustili. A, a, ti si, Osojnik. No vidiš, večeraj je prišel mlad ruski oficir in rekel, da je čas, da gremo domov. Doma da nas čaka delo, tu pa nimamo nikakršnega posla. Fant je govoril pametno. Pospravili so in odšli. Hotel sem z njimi, pa me niso vzeli, ker sem preslab, ker...«

Osojnik je sedel na posteljo, prijel za velo roko in hlastno vprašal: »Kje sta otroka? Kje sta Lizika in Anica?«

»Tako je bilo,« je Setinc zadihano povedal, »šli so, mene pa so pustili, tudi otroka so pustili. Da bomo šli skupaj, so rekli, saj smo sosedje. To je res, ampak lahko bi me vzeli s seboj... Roza ni vprašala, all nam je kdo sosed ali ne...«

»Kje sta zdaj otroka?« je Osojnik vprašal nestrno.

»Sinoči sta deklici spali tu pri meni. Zjutraj je Lizika skuhala čaj, potem sta se izgubili. Klical sem, a ju nisem mogel doklicati. Mislim sem že, da sta prišla v diva z Micko in da ste odšli, mene pa pustili. Da, tako sem mislil. Lahko bi tako storili! Zdaj pa vidim, da ste le še tu. Čakaš tri leta in še pol četrtega, da se vrneš, pa te prav na koncu zgrabi bolezen za vrat in položi v posteljo. Nesreča... nesreča...«

»V kapeli ni otrok...«

»Ni ju že od pol dneva. Teško sta te čakali, jokali sta. Bala sta se, da bosta z menoj vred ostali

tu. Vsak čas sta hoteli na cesto, na...«

Bolnika je popadel kašelj in mu vzel besedo.

»Tako... Tako...« je zamrmral Osojnik, se dvignil in zapustil celico, čeprav ga je Setinc prošil, naj še ostane pri njem.

Ko je prišel na dvorišče, se je iz visokih, ozkih črnih oken oglašil tanek jok malega Tinčka; predrl je enakomerni šum dežja, a tudi naraščajoče zavijanje in sikanje pomladanskega vetra.

3

Osojnik ni dolgo vzdržal v kapeli, skozi katero je pihalo in velo, kakor da stoji nekje sredi samotnih planjav. Ko je otroka s težavo pomiril, previl in nakrmil, se je z njim vred vrnil k bolnemu Setincu. Ta se ju je razveselil kakor da sta mu prinesla življenja, ki se mu je polagoma, a nezadržljivo iztekalo. Kljub temu mu je govoril o vrnitvi na Klopce, kjer ga ni čakalo nič drugega kot siromašna koča in okoli nje nekaj pedi zemlje. To, liko in tako otroče je govoril, da si je Osojnik oddahnil, ko je končno ves zasopel in onemogel utihnil. Osojnik je ugasnil svečo, ki jo je bil prižgal in prilopil na mizo v kotu, kamor ni segel prepil, in legel na slamo, ki si

jo je bil prinesel iz sosednje celice.

Čeprav je bil izmučen, ni mogel zaspati. Telo mu je na slami sicer ležalo odrevenelo, mrtvo, misli pa so bile žive, tudi sluh ga ni zapustil. Vsak ropot ga je vznemiril, vsak glas je vzbudil v njem upanje, da bo zaslišal Liziko, Anico. Da ne bi zunaj bolj in bolj deževalo in ne bi se skozi okno veter nosil dežja, bi bil kljub utrujenosti vstal in se odpravil v noč. Ni si mogel misliti drugega, kakor da sta deklici odšli na postajo, da bi ga tam počakali ali se celo z njim odpeljali v mestno bojnišnico. V mesto gotovo nista prišli, saj so vlaki prenatrpani. Morda pa sta preprosilil kakega voznika ali šoferja, da ju je vzel na vozilo. Medtem ko se je vračal peš s Tinčkom v naročju, sta morda združili mimo na kamionu. In če sta prišli v mesto in tam izvedeli, kako je z materjo? Če sta... Sele čez dolgo so mu misli postale negibne kakor telo in pogreznile se v popolno otopelost.

Nemadoma pa so udarili s Setincevega ležišča pretresljivi kriki.

»Rožal Čuj, Rožal Nemci so tu!«

Kriki so se množili in postajali jasnejši in glasnejši.

»Roza, Rožal! Selili nas bodol Čuj! Čuj!«

Osojnik bi se bil rad dvignil, rad bi bil Setincu rekel pomirljivo besedo, češ, vse to je že mimo, toda ni mogel. Vtem ko je hotel bolnika pomiriti, so se njemu prikazale podobne iz tistih časov. Sprva posamično, kmalu pa so ga vsega zagrnile.

Zagledal je sosedo, kako je ves prestrašen hitel navzgor po vinogradu, ki mu je odpadlo že skora; vse listje, krilil z rokami in kričal: »Roza, Roza, pripravi se! Si bodo z nami Čuj!«

»Ali je res?« je kriknil Osojnik iz stisnjene grol in razširil roke, kakor da se hoče ubraniti pošasti, ki bo spodaj z vasi vsak čas planila gor na Klopce.

»Zverine!« je zarjul Setinc z nečloveškim glasom in se pogljal v gozd, da po bližnjici čimprej doseže svojo kočo.

Setincevi kriki so še vedno bili po Osojniku, ki je kot zadet obstal vrhu svojega vinograda in bulil dol na vas, kjer pa zaradi dežja ni bilo videti nič nenavadnega. Sele ko se je izza njega oglašil zategel krik njegove žene, ki je menda malo prejštopila na prag, se je okrenil in odhital gor proti hiši. Pravzaprav ga je samo zaneslo po blatni poti med sadnim drevjem proti Neži, ki si je segla s predpasnikom v oči,

Trgovna celuloze in papirija

Videm

ČESTITA VSEM DELOVNIM KOLEKTIVOM
K NARODNEMU PRAZNIKU 22. JULIJU!

Za Tita — za socializem — naprej!

Vsem dobaviteljem in odjemalcem sporočamo, da se je
TRGOVSKO PODJETJE

„Ljudska potrošnja“ Brežice

decentraliziralo in od 1. julija 1954
poslujejo popolnoma samostojno:

Ljudska potrošnja Brežice, trg. z mešanim blagom
Ljudska potrošnja, Tekstil-Usnje II
Ljudska potrošnja, Trgovina obutev III
Ljudska potrošnja, Trgovina z mešanim blagom IV
Ljudska potrošnja, Trgovina galanterije, konfekcije
Ljudska potrošnja Bistrica, trg. z mešanim blagom
Ljudska potrošnja Cerklje, trg. z mešanim blagom
Ljudska potrošnja Lenart, trg. z mešanim blagom

Vse trgovine čestitajo k prazniku Dneva vstaje!

OBČINSKI LJUDSKI
ODBOR STUDENEC

čestita vsem občanom
k prazniku
Dneva vstaje!

KMETIJSKO
POSESTVO
KOSTANJEVICA!

Čestitamo vsem delov-
nim ljudem k Dnevu
vstaje!

GOSTILNA VRANČIČ
ČATEŽ

čestita svojim gostom
k 22. juliju!
Nudimo topla in hladna
jedila ter prvovrstno
kapljico po zmernih
cenah!

Okrajna uprava za gozdarstvo Krško

s sedežem v Brežicah

s svojimi področnimi gozdnimi upravami: Boštanj,
Brežice, Kostanjevica, Krško in Pišce, čestita vsem
delovnim ljudem k DNEVU VSTAJE!

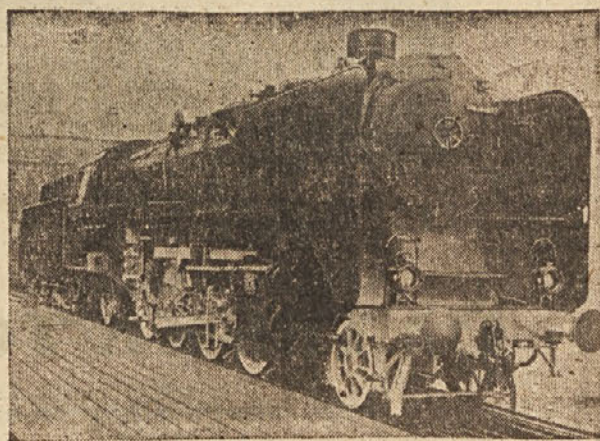
Mlin in zaga Rigonce

čestita vsemu prebivalstvu Posavja
k prazniku 22. juliju!

Pod etje za popraviljanje železniških voz Dobova

čestita vsem delovnim kolektivom
k narodnemu prazniku 22. juliju!

JŽ

KOLODVORSKA
RESTAVRACIJA
BREŽICE

s svojimi poslovalnicami
čestita vsem svojim go-
stom in ostalim k praz-
niku Dneva vstaje.

OBČINSKI
LJUDSKI ODBOR
ARTICE

čestita svojim občanom,
kakor tudi ostalim
k Dnevu vstaje!

KMETIJSKA ZADRUGA
GLOBOKO

čestita vsem zadrugnikom
k 22. juliju!

SPLOŠNO
TRGOVSKO PODJETJE
DOBOVA

čestita k Dnevu vstaje!
Nudimo vam vse vrste ži-
vil in tekstilnega blaga po
zmernih cenah.

NA NOVO USTANOVLJENO TRGOVSKO
PODJETJE NA VELIKO

„Krka“ Brežice

NUDI VSEM TRGOVSKIM PODJETJEM, KZ,
PEKARNAM USTANOVAM IN OSTALI TRG.
MREŽI VSE VRSTE TEKSTILNEGA BLAGA,
ZELEZNINE IN JEDIL
NAJ ŽIVI 22. JULIJ — DAN VSTAJE!

VSEM DELOVNIM KOLEKTIVOM IN
OSTALEMU PREBIVALSTVU ČESTITA
K PRAZNIKU DNEVA VSTAJE

Odnogospodarska uprava Brežice

PLETILNICA Dobova

ČESTITA SVOJEMU, KAKOR TUDI OSTALIM
DELOVNIM KOLEKTIVOM K 22. JULIJU —
DNEVU VSTAJE

Naši izdelki so trpežni, cene solidne. Pridite in pre-
pričali se boste. V bodoče boste naročevali trikotazne
in volnene izdelke le pri PLETILNICI DOBOVA

LEKARNA BREŽICE

ČESTITA VSEM SVOJIM ODJEMALCEM IN
DELOVNIM LJUDEM K PRAZNIKU DNEVA
VSTAJE!

LOMO Brežice MK ZKS, MO SZDL in
Uprava komunalnih usianov

ČESTITAJO VSEMU DELOVNEMU LJUDSTVU
K PRAZNIKU DNEVA VSTAJE

Občinski ljudski odbor Velika Dolina

K PRAZNIKU DNEVA VSTAJE
22. JULIJU — ISKRENE ČESTITKE!

Kmetijska zadruga Roka

čestita vsem svojim članom in zadržnikom
k Dnevu vstaje slovenskega ljudstva

OBČINSKI LJUDSKI
ODBOR
DOBOVA

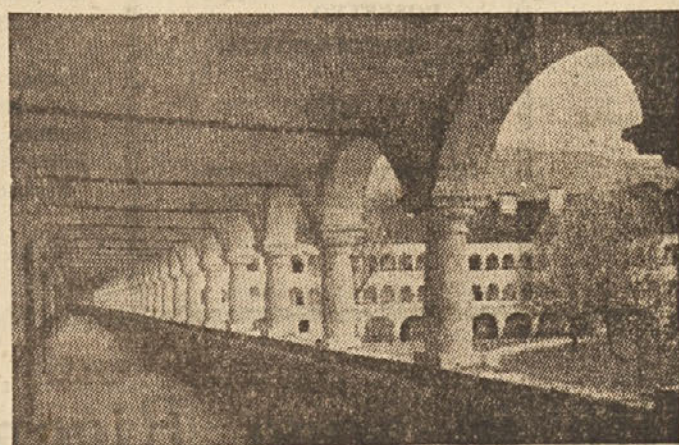
čestita svojim občanom in
ostalim k 22. juliju

GOSTILNA BUDIČ
CATEŽ

čestita vsem k narodnemu
prazniku Dneva vstaje.
Naša postrežba je solidna, o
čemer se prepričajte sami

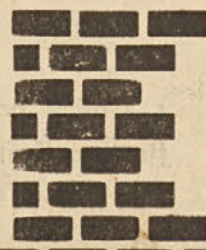
OBČINSKA GOSTILNA
V LESKOVCU

čestita k DNEVU VSTAJE
Priporoča se s svojo dobro
kapljico

DELOVNI KOLEKTIV
OPEKARNE BREŽICE

ČESTITA VSEM DELOVNIM LJUDEM
K PRAZNIKU DNEVA VSTAJE

Vinarska zadruga Kostonjevec

čestita vsem svojim obiskovalcem k narodnemu prazniku 22. juliju
Za obisk v naših gostiščih se priporočamo — Postreženi boste
dobro in solidno — Pridite in prepričajte se sami!

V METIJSKA ZADRUGA
KOSTANJEVICA
KMETIJSKA ZADRUGA

ČESTITA K DNEVU VSTAJE
VSEMU DELOVNEMU LJUDSTVU

Vsem gostom in ostalim čestita k prazniku
DNEVA VSTAJE — 22. JULIJU

UPRAVA TERMALNEGA KOPALIŠČA
ČATEŠKE TOPLICE

Letni dopust izkoristite pri nas, kjer boste
dobro in solidno postreženi

GOSTINSKO PODJETJE
Počitniški dom Mokrice

ČESTITA VSEM K 22. JULIJU, DNEVU VSTAJE
Svojim gostom in ostalim pa se toplo priporoča!

VINARSKA
ZADRUGA

z o. j.

BREZINA

S SVOJIMI POSLOVALNICAMI
ČESTITA K DNEVU VSTAJE IN
PRIPOROČA VSEM KONSUMENTOM
SVOJA PRISTNA POSAVSKA VINA

KMETIJSKA ZADRUGA
STUDENEC

čestita svojim članom
k narodnemu prazniku
DNEVU VSTAJE

KMETIJSKA ZADRUGA
DOBOVA

čestita k Dnevu vstaje!
Nudimo vam vseh vrst živil
in tekstilnega blaga po zmer-
nih cenah

Občinski ljudski odbor in
Kmetijska zadruga Cerklje

VSEM OBCANOM, KAKOR TUDI CLANOM
KZ ČESTITAMO K 22. JULIJU!

TRGOVINSKA ZBORNICA
za okraj Krško

čestita k Dnevu vstaje vsem svojim članom in vsemu delovnemu ljudstvu Slovenije

KNJIGARNA
IN PAPIRNICA
V KRŠKEM

se priporoča z dobro knjigo in raznimi pisalnimi ter pisarniškimi potrebščinami. Dajemo knjige na odplačevanje v treh obrokih (tromesečno kreditiranje).

GOSTINSTVO
BRESTANICA

z obrati:

restavracija »Pod lipco; kolo-dvorska restavracija in gostilna »Na Polju« čestita k Dnevu vstaje vsem cenjenim gostom in se priporoča s svojo dobro kapljico in prvovrstnimi jedilili

TRGOVINA Z ŽELEZNINO
V KRŠKEM

vam nudi vse železne artikle, kolesa, gradbeni material, kurivo in drugo po zmernih in konkurenčnih cenah. Ob vsakem času sprejema naročila za kurivo.

Trgovina z mešanim blagom na drobno in debelo
Trgovina z mešanim blagom v Šmarju
Trgovina z mešanim blagom v Dol. Boštanju
v sestavi

Splošnega trgovskega podjetja v Sevnici

čestitajo k Dnevu vstaje vsem odjemalcem in dobaviteljem, kakor tudi vsemu delovnemu ljudstvu Slovenije in se priporočajo s svojo solidno in kulturno postrežbo.

Kulturna postrežba! Solidna postrežba!
Cenena postrežba!

KMETIJSKA ZADRUGA
z o. j.
VELIKI KAMEN

čestita k Dnevu vstaje vsem svojim zadržnikom, odjemalcem in dobaviteljem. Priporočamo se s svojo solidno postrežbo!

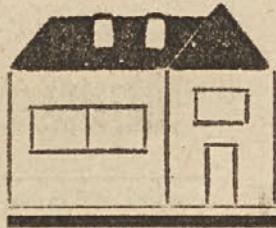
Trgovina z mešanim blagom
v sestavi

»POTROŠNJE« V LESKOVCU

vam nudi industrijsko in prehrambeno blago po želji in okusu. V tej trgovini so cene konkurenčne vsem ostalim trgovinam v bližnji okolici. Kupujte samo v naši trgovini in ne bo vam žal.

Gradilišče „Pionir“
V i d e m

čestita k Dnevu vstaje vsem članom delovnega kolektiva, investitorjem, kakor tudi vsem ostalim delovnim kolektivom širom po Sloveniji!

DELOVNEMU LJUDSTVU
ČESTITA K 22. JULIJU

Bolnica v Brežicah

Kmetijska zadruga

z o. j.
BRESTANICA

čestita vsem svojim članom kakor tudi odjemalcem k Dnevu vstaje!
Kulturna in cenena postrežba!

Zadružno
trgovsko Posavje
podjetje Krško

K dnevu obletnice vstaje slovenskega ljudstva, čestitamo vsem našim dobaviteljem in odjemalcem!

Priporočamo se za nadaljnje sodelovanje!

OBČINSKI LJUDSKI
ODBOR
PISLICE

čestita k Dnevu vstaje vsem svojim občanom in vsemu delovnemu ljudstvu našega okraja ter Slovenije.

KMETIJSKA ZADRUGA

s svojimi odseki v Krškem se priporoča s svojo kulturno in solidno postrežbo.
Čestitamo k DNEVU VSTAJE!

Ljudski odbor mestne občine Videm-Krško

čestita k prazniku vsega delovnega ljudstva Slovenije — DNEVU VSTAJE — vsem svojim občanom, delovnim kolektivom občinskih podjetij ter vsemu delovnemu ljudstvu Slovenije!
Vse sile za izgradnjo socializma!

ZADRUŽNO OKRAJNO PODJETJE
„OBNOVA“ KRŠKO

čestita k DNEVU VSTAJE vsemu delovnemu ljudstvu Jugoslavije!

ČESTITAMO K DNEVU VSTAJE — 22. JULIJU!
Trgovsko podjetje

„TOBAK“ Krško

ima svoja skladišča v Krškem in Brežicah ter področne enote oziroma trafike: KRŠKO (Gliha), BREŽICE (2 v Kardeljevi ulici), VIDEM (Škerbec), SENOVO (Cučnik), BRESTANICA (Roštohar), SEVNICA (Kralj), KRMEJ (Debeljak), KOSTANJEVICA (Pavlenč). Dostavljamo po naročilu na dom, v trgovine in gostinske lokale (na veliko). — Rabat po dogovoru.

TRGOVINA ŠT. 3

v sestavi »POTROSNJE«
v KRŠKEM (bivši Ivanoš)
se je osamosvojila.

Na zalogi ima ceneno tekstilno blago, galanterijske izdelke, živila, pohištvo, radioaparate in dr. Trgovina sprejema tudi v komisijsko prodajo. Nikjer ne boste tako postreženi kot ravno pri nas

TRGOVINA S ČEVLJI IN BENZINOM V KRŠKEM

prodaja kvalitetne usnjene izdelke: čevlje, sandale, aktove, copate itd. Na zalogi so samo izdelki od priznanih dobaviteljev.

Trgovina vam nudi tudi benzin, motorno olje in druga maziva za avtomobile

SPLOŠNO TRGOVSKO PODJETJE V KRMELJU

se pridružuje čestitkam k prazniku slovenskega naroda in se priporoča s svojo kulturno, ceneno in solidno postrežbo!

KMETIJSKA ZADRUGA TRZISČE

čestita k 22. juliju —
Dnevu vstaje
vsem svojim zadržnikom in
vsemu delovnemu ljudstvu
naše ožje domovine

TRGOVINA Z USNJEM

v sestavi
»Potrošnjec« v Krškem

Vam nudj po nizkih cenah kvalitetno usnje in razne čevljarske potrebščine. Izbira je ob vsakem času velika. Velike ugodnosti imajo čevljarji, ki lahko kupijo večje količine po ugodnih cenah.

TRGOVINA ŠTEV. 1

v sestavi »POTROSNJE«
V KRŠKEM
(bivši Engelsberger)

vam nudi kvalitetno in ceneno tekstilno blago in galanterijo, živila in razne gospodinjske potrebščine, radioaparate in drugo. Kdor hoče kupiti poceni in dobro naj kupuje pri nas.

MESTNA ELEKTROMECHANICNA DELAVNICA V KRŠKEM

vrši vsa notranja in zunanja elektroinstalacijska dela, popravlja električne stroje, montira fluorescenčno razsvetljavo v vse prostore ter vrši vsa ostala elek. dela. Popravlja tudi radijske aparate, električne peči ter vrši previjanje električnih motorjev

KMETIJSKA ZADRUGA V SEVNICI

čestita k Dnevu vstaje vsem svojim zadržnikom, odjemalcem in dobaviteljem.
Priporočamo se s svojo solidno postrežbo!

Občinski ljudski odbor Bizeljsko

čestita k DNEVU VSTAJE vsem svojim
občanom in vsemu delovnemu ljudstvu
Slovenije

TRGOVINA Z ŽIVILI ŠT. 9

(bivša miličniška)
V KRŠKEM

vam nudi vsa živila in gosp. potrebščine po nizkih cenah. Postrežba je kulturna, cenena in solidna.

KMETIJSKA ZADRUGA

s svojimi odseki v Pišecah se pridružuje čestitkam ostalih delovnih kolektivov ob DNEVU VSTAJE

Naš vinarski odsek ima na zalogi priznano pišečko vino po dnevnih in konkurenčnih cenah

Mestno gostinsko podjetje v Keškem

s svojimi obrati v Krškem (bivša Krigerjeva in Komučarjeva gostilna) in na Vidmu (bivša Cetinova gostilna) ter restavracijo v Krškem se priporoča s svojo ceneno in solidno postrežbo.

Pridružuje se čestitkam ostalih delovnih kolektivov

Okrajna zadržna zveza v Krškem

čestita k Dnevu vstaje vsem zadržnikom,
delovnim kolektivom kmetijskih zadrž in
zadržnih podjetij ter vsemu delovnemu
ljudstvu naše ožje domovine

JUGOTANIN SEVNICA

ČESTITA K NARODNEMU PRAZNIKU
— DNEVU VSTAJE VSEM ČLANOM
SVOJEGA DELOVNEGA KOLEKTIVA,
CENJENIM OBČANOM SEVNICE IN
BOŠTANJA IN VSEMU DELOVNEMU
LJUDSTVU SLOVENIJE

Pridružujemo se čestitkam k Dnevu vstaje

NUDIMO:

tekstilno blago, konfekcijo in trikotažo, vse prehrabeno blago, kmetijske stroje z regresom, razna škropiva in umetna gnojila, razne železninarske artikle ter drugo industrijsko potrošno blago; odkupujemo vse kmetijske pridelke: jajca, gobe, žitarice itd.; v svoji restavraciji na postaji postrežemo goste z dobro kapljico

Kmetijska zadruga VIDEM-KRŠKO**KMETIJSKA ZADRUGA**

Z SVOJIMI ODSEKI
NA BIZELJSKEM

čestita k Dnevu vstaje vsem zadržnikom, odjemalcem in dobaviteljem.

Vinarski odsek razpolaga ob vsakem času z večjimi količinami priznanega bizeljsčana. V trgovini solidna in kulturna postrežba

GRADBENO PODJETJE

„SAVA“ (prej „Ograd“)

K R Š K O

čestita k 22. juliju — Dnevu vstaje vsem članom delovnega kolektiva, cenjenim investitorjem in vsemu delovnemu ljudstvu Slovenije

Gradbeno podjetje »Sava« izvršuje vsa gradbena dela po zelo konkurenčnih cenah. Izdelava je kvalitetna. Zato priporočamo vsem investitorjem, da se za naročila obrčajo na nas.

VINO - SADJE BREZICE

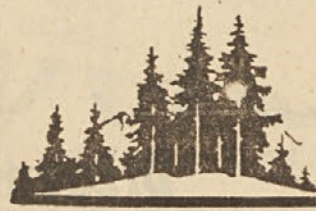

ISKRENO ČESTITA VSEM POSLOVNIM
PRIJATELJEM IN ZNANCEM K NAROD-
NEMU PPAZNIKU 22. JULIJU TER SE SE
NADALJE PRIPOROČA

Lesno-industrijski obrat Sevnica ob Savi

kupuje in predeluje vse vrste hlodovine
listavcev in iglavcev. S kvalitetnim rezanim
lesom zadovolji vsakoogar z ugodnimi
dnevnimi cenami

Hkrati se kolektiv pridružuje čestitkam
ostalim kolektivom ob Dnevu vstaje
22. julija

Občinski ljudski odbor
BREŠTANICA

★
ČESTITA K 22. JULIJU
Dnevu vstaje slovenskega na-
roda vsem občanom in vsemu
delovnemu ljudstvu Slovenije

Občinski ljudski odbor
PODSREDA

★
čestita svojim občanom
k Dnevu vstaje
★

Občinski ljudski odbor
KRMELJ-SENTJANZ

★
čestita svojim občanom
k Dnevu vstaje
★

Čevljariji! Potrošniki! Podjetji!
Trgovina z usnjem in obutvijo,

ki je v sestavu Spl. trg. podjetja v Sevnici,
čestita k 22. juliju — Dnevu vstaje vsem
svojim cenj. odjemalcem in dobaviteljem

V naši trgovini je velika izbira
usnja, čevljarskih potrebščin in
obutve. Izdelki so prvovrstni.
Kvaliteta je zajamčena. Cene so
konkurenčne. Zato kupujte samo
v Trgovini z usnjem in obutvijo,
ki je v sestavu Spl. trg. podjetja
v Sevnici

Čestitkari k Dnevu vstaje
se pridružujejo:

Pekarna Kadičnik v Brestanici
Šener Edi, klepar v Brestanici
Pekarna Fabjančič na Senovem
Občinska mesnica v Brestanici
Kosar Cecilija, gostilna v Brestanici
Gostilna Klanšek na Senovem
Občinska restavracija na Senovem
Rajgl Anton, čevljar v Velikem kamnu

Vsi se priporočajo s svojimi izdelki,
uslugami in postrežbo!

Kmetijska zadruga

DOLSKO

čestita k Dnevu vstaje vsem
zadružnikom, odjemalcem in
dobaviteljem

TRGOVINA V SESTAVU

„Potrošne“

Krško na Vidmu (Skerbec)

vam nudi razno tekstilno bla-
go, galanterijo in živila ter
gospodinske potrebščine po
konkurenčnih cenah. Zato ku-
pujte samo v trgovini v
sestavu »Potrošne« na Vidmu

K dnevu vstaje - 22. julija
čestitajo in se priporočajo:

ZVEGLIČ MARTIN,
pekarna v Sevnici
KOSTEVC JOZE,
poslovodja poslov. štev. 2 KZ Pišec
FRECE ANTONIJA,
gostilna v Stari vasi pri Bizeljskem
KRAJEVNA TRGOVINA
z mešanim blagom v Tržišču
LJUDSKA GOSTILNA
v Pišecah
KRAJEVNA GOSTILNA
v Pišecah
SUŠA JOZE,
poslovodja zadružne pekarnice v Pišecah
MADJARAC IDA,
gostilna na Bizeljskem

„Avto trgovina“ Krško

ima svojo komisijsko prodajo. Kupuje oz.
sprejema v komisijsko prodajo vse avto-
mobilne nadomestne dele itd. Prodaja nove
avtomobilne nadomestne dele, dele za mo-
torna in navadna kolesa itd. V prodaji ima
najkvalitetnejša moška in ženska kolesa.
Vse kar rabite za svoje avtomobile, motorna
in navadna kolesa dobite v »Avto trgovini«
Krško.

»Avto trgovina« čestita k Dnevu vstaje vsem
svojim cenjenim odjemalcem in dobaviteljem!

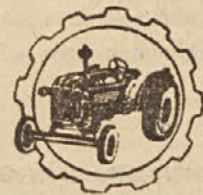
KMETIJSKA ZADRUGA Brezice

ČESTITA VSEM SVOJIM ČLANOM
IN POSLOVNIM PRIJATELJEM K
NARODNEMU PRAZNIKU!
TUDI NADALJE SE PRIPOROČA

Kmetijska zadruga, Bistrica

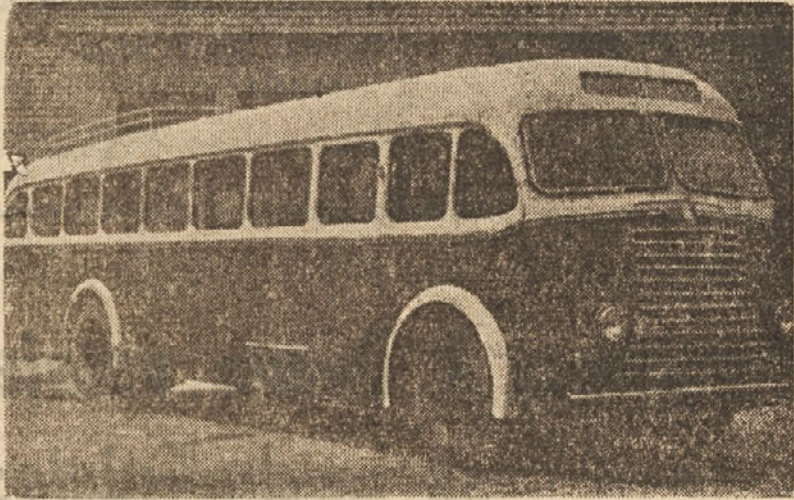
Čestita k DNEVU VSTAJE vsem svojim
cenjenim odjemalcem in dobaviteljem

„ELEKTRO“ VIDEM

čestita k Dnevu vstaje — 22. juliju vsem
cenjenim investitorjem, potrošnikom elek-
trične energije, kakor tudi vsemu delovnemu
ljudstvu naše ožje domovine

Državno transportno podjetje
„PREVOZ“
 BREŽICE

ČESTITA K NARODNEMU PRAZNIKU VSEM SVOJIM
 POSLOVNIM PRIJATELJEM IN ZNANCEMI

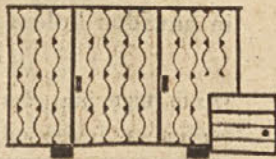
Ropitarna v Sevnici

ČESTITA K PRAZNIKU SLOVENSKEGA
 DELOVNEGA LJUDSTVA — 22. JULIJU
 VSEM DELOVNIM KOLEKTIVOM
 SLOVENIJE KAKOR TUDI ČLANOM
 DELOVNEGA KOLEKTIVA KOPITARNE

Mizarska produktivna zadruga v Sevnici

čestita k največjemu slovenskemu prazniku
 — 22. juliju vsem svojim odjemalcem in se
 jim priporoča tudi v bodoče

Izdelujemo najmodernejša pohištva,
 spalnice, kuhinjsko opremo, inventar
 za trgovske in poslovne lokale, pi-
 sarne itd.

Občinski ljudski odbor
 SENOVO

čestita k Dnevu vstaje vsem
 občanom in vsemu delovnemu
 ljudstvu naše ožje domovine

KMETIJSKA ZADRUGA
 s o. j.
 PODSREDA

čestita k 22. juliju — Dnevu
 vstaje — vsem svojim članom,
 odjemalcem in dobaviteljem.
 Priporoča se s svojo ceneno
 in kulturno postrežbo

DRŽAVNO GOSPODARSKO PODJETJE

„KREMENICA“

čestita k prazniku našega delovnega
 ljudstva — Dneva vstaje, vsem delovnim
 kolektivom Slovenije, še posebej pa svojim
 cenjenim odjemalcem

MESTNO GOSTINSKO PODJETJE v Sevnici

s svojimi obrati: Kolodvorsko restavracijo,
 gostilno »Pri lovcu« in bifejem v Šmarju
 čestita k Dnevu vstaje vsem svojim
 cenjenim gostom in dobaviteljem
 V naših obratih boste postreženi ob vsakem
 času s prvovrstno in priznano vinsko
 kapljico in z okusnimi jedili!

Občinski ljudski odbor
 BISTRICA

čestita k 22. juliju — Dnevu
 vstaje slovenskega naroda —
 vsem občanom in vsemu de-
 lovnemu ljudstvu Slovenije

KMETIJSKA ZADRUGA
 SENTJANZ

se pridružuje čestitkam osta-
 lih delovnih kolektivov.
 Priporoča se s svojo kulturno
 in ceneno postrežbo

Tovarna čokolade in likerjev

BREŠTANICA-SOTELSKO

čestita k Dnevu vstaje vsem članom delov-
 nega kolektiva in vsemu delovnemu ljudstvu
 Slovenije.

Priporoča se vsem svojim odjemalcem in
 dobaviteljem s prvovrstnimi izdelki: vseh
 vrst likerji in čokolado

K NARODNEMU PRAZNIKU — DNEVU VSTAJE
 čestita delovnemu kolektivu in vsem delovnim ljudem
 v Sloveniji

Gozdno gospodarstvo Brežice

Trgovina z železnino v Sevnici

Ki je v sestavu Spl. trg. podjetja v Sevnici,
 čestita k Dnevu vstaje vsem svojim cenje-
 nim odjemalcem in dobaviteljem

V naši trgovini boste postreženi ob vsakem
 času z vsem kar potrebujete. Postrežba je
 kulturna, solidna in cenena. Izdelki so
 priznane kvalitete.

Trgovsko podjetje „RUDAR“ v KRMELJU

čestita k prazniku slovenskega ljudstva
 22. JULIJU

vsem svojim cenjenim odjemalcem in dobavi-
 teljem. — Trgovsko podjetje »Rudar« v Krmelju
 se je nedavno osamosvojilo in postalo samo-
 stojno podjetje, ki je konkurenčno v vsakem
 pogledu. V njem boste postreženi z živili, teks-
 tilnim blagom, galanterijo itd.

Rudarji! Vse kar potrebujete zase in za
 svoje družine, dobite v trgovskem podjetju
 »Rudar« — prej poslovalnica Spl. trg. podjetja
 v Sevnici.

Kulturna postrežba!

Cenena postrežba!

